Țara nu se poate ridica decât prin ingineri

UTM MESAGER UNIVERSITAR

Anul XI. Nr. 10 (108). Decembrie 2008. Ediție lunară în 8 pagini.
Fondator: Universitatea Tehnică din Moldova

www.utm.md/mesager/ *Redactor-şef:* Marina Romanciuc

MOTO

Un om de succes este cel care își construiește fundația afacerii din cărămizile pe care alții le-au aruncat în el.

(David Brinkley)

Oamenii îți fac loc să treci, dacă știi exact unde vrei să ajungi.

(David Starr Jordan)

Ion Bostan – reales în funcția de rector al UTM

*Pe 2 decembrie 2008, într-o şedință specială, Senatul UTM a finalizat importanta campanie de alegere a rectorului UTM, acordând vot de încredere pentru un nou mandat de rector al Universității Tehnice a Moldovei dlui **Ion Bostan,** profesor universitar, academician al AŞM.*

Comisia de concurs a Ministerului Educației și Tineretului al RM pentru alegerea rectorului UTM, în frunte cu dna **Galina Bulat**, viceministru, a raportat despre activitatea comisiei în perioada de la 21 octombrie – ziua în care a fost publicat în presă avizul despre alegerea rectorului UTM – până la şedința Senatului din 2 decembrie. În mod transparent, respectându-se toate normele democratice în alegeri, în perioada respectivă au fost organizate 17 adunări ale colectivelor didactice şi studenților la toate cele 10 facultăți, la Colegiul Tehnic, sindicate, alte subdiviziuni ale UTM. În cadrul a 13 dintre ele s-a votat unanim, iar în 4 – cu majoritate absolută de voturi în favoarea candidaturii dlui Ion Bostan. Examinând rezultatele acestor votări, precum şi actele depuse de candidatul Ion Bostan la funcția de rector al UTM, comisia a decis să înainteze Senatului UTM candidatura acestuia, oferindu-i posibilitatea de a prezenta, în calitate de rector în exercițiu, un raport privind realizarea programului de activitate în mandatul expirat 2003-2007 şi de a-şi expune, deja în calitate de candidat, programul de activitate pentru mandatul 2008-2013.

Raportul dlui Ion Bostan a fost ascultat cu multă atenție, după care au urmat întrebări şi luări de cuvânt la subiect.

La întrebarea dlui **Valentin Arion**, prof. univ., dr. hab., privind sursele financiare pe care ar putea miza în viitor UTM, dl Bostan a răspuns că vede soluția în modificarea modalității de finanțare a universităților, care se cere a fi diferențiată în funcție de profilul instituțiilor şi nu de numărul de studenți, cum se face în prezent, modificare asupra căreia va insista şi în calitatea sa de preşedinte al Consiliului Rectorilor din RM. Alte izvoare de finanțare ar putea să rezide din activitățile UTM pe linia cursurilor (cu plată) de formare continuă pentru diferitele categorii de specialişti din economia națională, din proiectele internaționale de cercetare, precum şi din activitatea de prestare a serviciilor tehnico-ştiințifice pentru agenții economici.

În continuare, au fost exprimate susțineri argumentate ale candidaturii dlui Bostan la noul mandat de rector al UTM.

Dl **Grigore Musteață**, decanul FTMIA, conf., dr., în numele celor 10 decani ai facultăților UTM, a subliniat capacitățile demonstrate de rectorul-candidat Bostan de a spori prestigiul didactic şi ştiințific al UTM pe plan național şi internațional – dovadă că şi în viitor D-sa va face tot posibilul pentru a ridica în continuare statutul UTM.

Dl **Teodor Şişianu**, prof. univ., dr. hab., membru-corespondent al AŞM, a evidențiat calitățile de bun manager ale dlui Ion Bostan: în perioada mandatelor sale anterioare UTM şi-a triplat contingentul de studenți – de la 7 mii la 21 de mii.

Studenta FRT **Natalia Cocoş** a menționat că exemplul dlui Ion Bostan, care depune cu plăcere şi entuziasm un efort continuu pentru progresul învățământului universitar ingineresc, serveşte drept călăuză şi pentru studenți.

Dl **Ion Pocaznoi**, preşedintele Comitetului sindical-colaboratori, a subliniat înțelegerea şi înțelepciunea dlui Bostan de a promova o politică justă față de susținerea cadrelor didactice, în special a celor tinere, prin crearea unor condiții din ce în ce mai bune, aceasta întărind voința lor de a cultiva ogorul nobil al instruirii viitorilor ingineri.

Întru susținerea candidaturii dlui Ion Bostan la funcția de rector al UTM s-au pronunțat şi dl **Anatol Popuşoi**, şeful Catedrei de Educație Fizică, conf., dr., dl **Iurie Ciofu**, şeful Catedrei „Studiul şi Tehnologia Materialelor", conf., dr.

Dna viceministru **Galina Bulat** a concluzionat: candidatura dlui Ion Bostan la funcția de rector al UTM pentru mandatul 2008-2013 este o alegere sigură, date fiind calitățile sale deosebite de om cu o viziune largă şi o enormă voință de muncă, pe care le demonstrează atât în funcția sa de membru al Colegiului MET, cât şi în cea de preşedinte al Consiliului Rectorilor din RM.

Prin votarea secretă a membrilor Senatului UTM, **dl prof. univ., acad. Ion Bostan a fost ales în funcția de rector al UTM pentru mandatul 2008-2013 cu majoritatea absolută de voturi**: 89 – pro, 1 – contra, 1 – nevalabil.

Profesorii noştri

Oleg Lupan

TOP 25 HOTTEST ARTICLES ON ScienceDirect

Pe parcursul anului 2008, conf. univ., dr. **Oleg Lupan,** Catedra „Microelectronică şi Dispozitive Semiconductoare", FCIM, a obținut rezultate remarcabile în domenii de referință ale ştiinței mondiale – nanotehnologii şi nanoelectronică. Un rol important în cercetările D-sale are şi colaborarea fructuoasă cu profesori şi cercetători din cadrul UTM, AŞM, Universitatea din Florida Centrală, SUA şi Academia de Ştiințe a Federației Ruse. Rezultatele investigațiilor sale, reflectate în **2 cereri de brevet** în SUA şi **15 articole** ştiințifice recenzate, au fost publicate în reviste internaționale de prestigiu: Microelectronic Engineering, Physica Status Solidi, Journal of Crystal Growth, Materials Research Bulletin, Superlatices and Microstructures, Chemical Physics Letters etc., fiind selectate imediat după publicare în „TOP 25 Hottest Articles" de *Science Direct* – topul celor mai solicitate articole ştiințifice. Trei dintre ele se mențin în top deja de 9 luni consecutiv, ajungînd pe locurile 2, 3 şi 4:

• **nr. 2**, Lupan O., Chai G., Chow L., *Fabrication of ZnO nanorod-based hydrogen gas nanosensor*, Microelectronics Journal, Vol.38, December 2007, Pag.1211-1216, ***http://top25.sciencedirect.com/subject/engineering/12/journal/microelectronics-journal/00262692/archive/18/***

• **nr. 3**, Lupan O., Chow L., Chai G., Schulte A., Park S., Lopatiuk-Tirpak O., Chernyak L., Heinrich H., *Biopolymer-assisted self-assembly of ZnO nanoarchitectures from nanorods*, Superlattices and Microstructures, Vol. 43, April 2008, Pag.292-302, ***http://top25.sciencedirect.com/subject/materials-science/15/journal/superlattices-and-microstructures/07496036/archive/18/***

• **nr. 4**, Lupan O., Chow L., Chai G., Roldan B., Naitabdi A., Schulte A., Heinrich H., *Nanofabrication and characterization of ZnO nanorod arrays and branched microrods by aqueous solution route and rapid thermal processing*, Materials Science and Engineering B, Vol.145, December 2007, Pag.57-66, ***http://top25.sciencedirect.com/subject/materials-science/15/journal/materials-science-and-engineering-b/09215107/archive/18/***

TOP 25 este publicat de *Science Direct* în baza sondajului efectuat în 6000 de universități şi centre ştiințifice din întreaga lume.

Specialiştii în domeniu apreciază înalt efortul său didactico-ştiințific. Dl **Valerian Dorogan**, prof. univ., dr. hab., prorector UTM, ne-a oferit o descriere exhaustivă a realizărilor ştiințifice ale tânărului cercetător Lupan, clasificându-le după cum urmează:

1) nanotehnologie eficientă de creştere a nanostructurilor de ZnO, extinsă şi pentru Cu_2O şi SnO_2 – permite ca sinteza să decurgă în doar 10 min. față de 20-48 ore anterior;

2) auto-asamblarea nanofirelor de ZnO prin folosirea biopolimerilor – permite de a dirija poziția în spațiu, forma şi proprietățile nanomaterialului;

3) auto-asamblarea nanobaghetelor de ZnO în formă de microsferă cu înveliş perfect sferic – permite de a fi folosite în nanomedicină pentru transportul medicamentelor.

Meritul dlui Lupan rezidă în a fi realizat cu succes primele dispozitive în bază de o singură nanobaghetă de ZnO – sensori selectivi de hidrogen, precum şi photodetectoare de radiație ultravioletă; a elaborat primul nanofotodetector de radiație ultravioletă, folosind o singură baghetă îmbinată sau o microcruce din nanobaghete de ZnO auto-îmbinate în procesul de sinteză dirijată. D-sa a dezvoltat personal această nanotehnologie cost-efectivă, a cercetat detaliat proprietățile nanomaterialelor obținute în colaborare cu savanți şi profesori din RM, SUA, Rusia prin participări la realizarea proiectelor comune. În baza materialelor obținute au fost fabricate primele prototipuri de nanodispozitive funcționale şi cercetate caracteristicile lor cu propuneri spre aplicații direcționate spre industrie şi cercetări ştiințifice a unor fenomene noi.

Pe lângă activitatea de cercetător şi conducător ştiințific – director al două Proiecte/Granturi Internaționale de cercetare, realizate în colaborare cu SUA (finanțat de Asociația MRDA-CRDF) şi Rusia (finanțat de Guvernul RM), colegii de Catedră menționează şi nivelul înalt de susținere a cursurilor, pe care le predă în trei limbi în cele mai moderne şi sofisticate direcții de dezvoltare: Nanomateriale şi nanotehnologii; Structura şi tehnologia microsistemelor; Tehnologii informaționale aplicate; Proiectări şi tehnologii VLSI; Electronica; Baze de date.

*Folosindu-ne de prilej, vom menționa şi faptul că dr. **Oleg Lupan** şi dr. hab. **Valeriu Dulgheru** sunt reprezentanții UTM care figurează în lista celor 11 candidați pentru nominalizarea „Savantul anului în domeniul ştiințelor reale" la Concursul Național de Susținere a Ştiinței „Savantul anului – 2008" - „ECONOM".*

Bursele studenților se majorează

Bursele studenților din universități, colegii şi şcoli profesionale, precum şi ale celor care fac studii postuniversitare, vor fi majorate. Majorările vor fi operate pe etape, potrivit hotarârii de guvern din 12 noiembrie 2008. Astfel, de la 1 octombrie bursele se majorează cu 15 %, de la 15 ianuarie 2009 – cu 20 %, iar de la 1 septembrie 2009 – cu 30 %. De aceleaşi majorări vor beneficia şi deținătorii burselor de merit.

În raport cu anul 2005, bursele se majorează de 3 ori. Sursele financiare necesare pentru implementarea acestei hotarâri se cifrează la 4 mil. lei pentru anul 2008, iar pentru 2009 – la 40 de mil. lei.

Ultima oară, bursele pentru studenții instituțiilor de învățământ superior şi mediu de specialitate au fost majorate cu 35% la 1 ianuarie 2007.

În prezent cuantumul burselor în instituțiile de învățământ superior variază între 285 şi 365 de lei pe lună.

Pro Calitate

În atenția studenților şi angajaților UTM

În conformitate cu politica UTM în domeniul asigurării calității studiilor, „Planului de activități privind prevenirea şi contracararea corupției la UTM" şi excluderii fenomenelor negative prezente în societate, Senatul UTM a decis crearea adresei e-mail: quality.utm@gmail.com

Orice persoană poate expedia la adresa menționată sugestii, opinii şi informații ce vor contribui la menținerea şi îmbunătățirea atmosferei în universitate.

MASTERATUL

Ciclul II universitar

Vom populariza imaginea Masteratului

prin ridicarea continuă a calităţii lui

Masteratul ca ciclu II universitar devine/trebuie să devină de masă. La ciclul I UTM a avut cca 3000 de absolvenţi. La ciclul II – cca 500. Pe viitor, evident, numărul masteranzilor va trebui să crească de la sute... la mii.

Discuţiile largi ce se poartă pe marginea admiterii la ciclul II universitar – Masteratul (subiectul dat figurând şi în agenda unei recente şedinţe a Consiliului de Administraţie al UTM) subliniază ideea că doar ridicarea sesizabilă şi continuă a calităţii de predare a unor cunoştinţe noi, practic-aplicabile, net superioare celor de la ciclul I – Licenţă ar putea face mai atractivă imaginea Masteratului. Astfel tot mai mulţi absolvenţi ai ciclului I, imediat după absolvire sau peste un scurt timp de activitate în câmpul muncii, vor găsi necesar să vină la Masterat, pentru a acumula cunoştinţe noi, mai solide, legate nemijlocit de realitatea economico-socială a RM.

Un exemplu de organizare reuşită a studiilor la ciclul II există azi la FEn, Masteratul având aici şi o denumire de perspectivă – **„Inginerie şi Managementul Calităţii"**, în rolul de organizator afirmându-se dl **Andrei Chiciuc**, conf., dr.

Iată ce ne-au spus unii masteranzi, când i-am întrebat simplu: „De ce au venit aici?"

Dra **Silvia Garganciuc**, licenţiată UTM-2008, acum lucrează la Institutul de Metrologie şi Standardizare din RM: – La instituţia care m-a angajat mi s-a oferit funcţia de manager al sistemului calităţii. Am simţit imediat: cunoştinţele pe care le-am obţinut la ciclul I universitar nu-mi sunt de ajuns. Acolo am studiat multă teorie, dar acum

am nevoie de exemple practice. Asemenea cunoştinţe se obţin aici, la Masterat, acestea venind din experienţa vie a specialistului care lucrează în domeniul dat. Desigur, la Masterat audiez şi materii de ordin mai general, dar şi acestea au legătură cu practica economico-socială, uneori eu însumi aflându-mă în roluri manageriale în aşa numitele „jocuri didactice" organizate la ore.

Am ţinut să aflăm şi opinia unui profesor: cu cât este mai aprofundat cursul de management al calităţii la ciclul II – Masterat faţă de ciclul I – Licenţă? Dl **Iuliu Ţurcan**, care este consultant în subiectul implementării Sistemului de Management al Calităţii sau a Sistemului de Siguranţă Alimentară la întreprinderile de profil, cunoaşte „pe viu", cum s-ar spune, cu ce probleme la capitolul respectiv se confruntă astăzi întreprinderile din industria alimentară, de exemplu. Or, tocmai descifrarea unor asemenea aspecte concrete îi interesează pe masteranzi, aceasta fiindu-le de un real folos în activitatea practică pe teren.

Masteranda **Tatiana Rusu**, licenţiată a USM, spune că are nevoie de Masterat, deoarece legislaţia în domeniul metrologiei şi standardizării (discipline învăţate la ciclul I – Licenţă) este complexă şi cuprinde o arie vastă de noutăţi, materie care nici nu putea să se predea la ciclul I, unde se pun doar bazele teoretice în domeniu.

Masterandul **Ion Muntean** lucrează la o firmă în calitate de consultant în subiectul Sistemului de Management al Calităţii. La ciclul I universitar, spune Ion, am audiat cursul de management al calităţii, dar ca teorie. Zi de zi mă confrunt cu situaţii complexe şi Masteratul, prin profesorii săi, care sunt nu doar buni teoreticieni, ci şi specialişti cu experienţă practică în domeniu, îmi oferă răspunsuri concrete la multe întrebări. Angajatorul îmi cere acţiuni practice, deşi fundamentate teoretic, şi tocmai pentru o atare completare a pregătirii profesionale trebuie să iau Masteratul.

Masteranzii susţin că sunt foarte antrenaţi de profesorii care predau aici. Aceşti oameni au un orizont ştiinţifico-pedagogic larg şi un limbaj de predare bogat în nuanţe, ceea ce produce un farmec instructiv deosebit. Ei cunosc bine subiectul predării şi sub aspect practic, pentru că lucrează în domeniul respectiv. Profesorii **Elena Hanganu**, şefa Direcţiei Principale, Serviciul Standardizare şi Metrologie al RM; **Gheorghe Manolea**, profesor, specialist în Managementul Calităţii, Universitatea Craiova, România; **Nona Luscalov**, şefa Direcţiei Standardizare şi Reglementare Tehnică la Serviciul Standardizare şi Metrologie al RM; **Nicolae Ţurcanu**, decanul FIEB, conf., dr., economist; **Vladimir Guţu**, prof. univ., dr. hab., USM, specialist în psihopedagogie; **Andrei Chiciuc**, şeful Departamentului de Management al Calităţii, UTM, conf., dr., ş.a.

Un Masterat cu un înalt nivel ştiinţifico-practic, precum este cel de „Inginerie şi Managementul Calităţii" de la Facultatea de Energetică a UTM, are şi va avea desigur o mare putere de atracţie pentru tineretul licenţiat. De exemplu, aici studiază tineri licenţiaţi de la UTM, USM, ASEM, UCCM...

Un exemplu elocvent în acest sens îl serveşte şi masteranda **Veronica Chistol**, tehnolog în vinificaţie la Sângerei, care parcurge zeci de kilometri de dragul acestor studii, pentru că... are nevoie de aşa ceva, ceva superior ca ştiinţă şi practică.

Universitatea este locul în care ţi se oferă un şir de oportunităţi şi depinde deja de noi, studenţii, ca visele noastre să devină realitate.

Anii de studii la universitate mi-au oferit şansa să aplic cunoştinţele teoretice în practică, acumulând o experienţă tot mai mare. Este vorba de **Managementul proiectelor de tineret**, aspect care mă preocupă în mod special, dat fiind şi calitatea mea de membru al mai multor organizatii neguvernamentale, între care şi Alianţa Studenţilor din Moldova. Acum, după aproape doi ani de activitate în domeniu, pot să afirm cu toată certitudinea că elaborarea şi implementarea unui proiect ar putea echivala cu efortul depus asupra unui plan de afaceri.

Personal, îmi desfăşor activitatea în colaborare cu diverse instituţii guvernamentale – Ministerul Educaţiei şi Tineretului, Biroul Relaţii Interetnice, autorităţile publice locale, cu organizaţii şi

Aplic în practică teoria

(Managementul proiectelor de tineret)

fonduri internaţionale – Fundaţia Europeană de Tineret „Cordaid", Ambasada SUA în RM, OSCE, Agentia pentru Sprijinirea Studenţilor „MATRA" – un program de finanţare al Ministerului de Externe din Olanda etc. O experienţă utilă pentru mine este şi activitatea în cadrul Proiectului international „Tempus", lansat şi implementat în cadrul Facultatii de Inginerie Economica şi Business, ce asigură cooperarea unor universităţi din Moldova (inclusiv UTM) cu instituţii similare din Suedia şi Olanda în elaborarea unor programe de studii moderne, ajustate la rigorile Procesului Bologna.

În practica mea personală se numără peste 20 de proiecte implementate la nivel regional, naţional şi internaţional, printre care diverse seminare, conferinte, şcoli de vară, forumuri, schimburi de experienţă ale tinerilor axate pe ridicarea nivelului de participativitate civică, motivarea tinerilor de a deveni actori activi ai procesului de adoptare a deciziilor, de a se implica activ în autoguvernarea studenţească, democratizarea societăţii etc.

Consider că fiecare student poate aduce o contribuţie considerabilă la edificarea propriului viitor, valorificându-şi aptitudinile, consolidându-şi capacităţile, apelând la spiritul inovativ.

După absolvirea ciclului I urmez programul de Masterat în Administrarea Afacerilor, rămânând la Alma Mater în postură de lector asistent.

Prin cele expuse mai sus aş vrea să-i îndemn pe studenţii nouveniţi la UTM să nu ezite nicicând de a colabora cu administraţia universitatii, care este deschisă propunerilor constructive. Astfel ei vor putea căpăta deprinderi practice foarte utile încă de pe băncile universităţii. Luaţi aminte: puteţi deveni nu doar posesori ai diplomei de licenţă, dar şi tineri specialişti solicitaţi pe piaţa muncii încă în timpul studiilor la facultate. Decizia vă aparţine.

Aliona GROSSU,
masterandă, FIEB

Studenţii noştri

UTM – 6 bursieri MOLDCELL

Compania MOLDCELL a anunţat rezultatele celei de-a IV-a ediţii a Proiectului „Bursa MOLDCELL", lansat pe 12 septembrie a.c., desemnând 24 de bursieri – studenţi din ultimul an de studiu din patru instituţii de învaţământ superior din republică, 6 dintre care sunt discipoli ai UTM: **Natalia Toriţa, Alexandru Zubarev, Maria Grecişnicov, Olga Salagup, Mihail Balanici** – Facultatea de Radioelectronică şi Telecomunicaţii, şi **Eugeniu Torică** – Facultatea de Calculatoare, Informatică şi Microelectronică.

Pe 19 noiembrie celor 24 de bursieri MOLDCELL 2008-2009, într-o atmosferă solemnă, le-au fost înmânate diplomele de bursieri. În discursul său de felicitare, directorul general al Companiei MOLDCELL, dl **Chiril Gaburici,** a menţionat că proiectul are menirea de a contribui la educarea unei noi generaţii de profesionişti cu viziuni europene în organizarea şi realizarea unor afaceri durabile, dar şi la redresarea fenomenului de emigrare a potenţialului intelectual peste hotarele ţării, MOLDCELL oferind tinerilor atât susţinere financiară, cât şi oportunităţi de angajare imediat după absolvirea facultăţii.

Totodată, MOLDCELL a optimizat formula proiectului, mărind valoarea bursei lunare până la echivalentul de 135 de dolari, iar numărul beneficiarilor de burse sporind până la 24, comparativ cu 20 anul trecut. Bursa se va aloca pentru perioada octombrie 2008 – mai 2009, suma totală a unei burse constituind 1080 de dolari. Valoarea totală a burselor pentru ediţia din acest an a proiectului se estimează la 27 de mii de dolari SUA.

Proiectul „Bursa MOLDCELL" a fost lansat în Moldova în anul 2005. Bugetul total alocat pentru burse în cadrul celor patru ediţii ale proiectului depăşeşte suma de 68000 de dolari.

Acest efort financiar din partea Companiei îşi regăseşte rostul în menţinerea unor legături strânse cu instituţiile care pregătesc eventualii bursieri MOLDCELL. Un exemplu concludent în acest sens îl serveşte UTM, în special Facultatea de Radioelectronică şi Telecomunicaţii, cu cinci bursieri MOLDCELL în anul curent.

Decanul FRT, dl **Serghei Andronic**, conf., dr., a menţionat că relaţiile de colaborare cu operatorul de telefonie mobilă MOLDCELL durează de ani buni, de prin 2004, spre binele ambelor părţi. Unii absolvenţi ai facultăţii sunt acum angajaţi ai MOLDCELL şi, prin cumul, profesori la facultatea care i-a format. Astfel se menţine o legătură permanentă în-

tre facultate şi producţie – profesorii cunosc mai profund noutăţile producţiei, iar angajaţii companiei dispun de o pregătire ştiinţifică mereu mai înaltă. Colaborarea între cele două părţi se exprimă şi prin susţinerea considerabilă acordată de MOLDCELL în organizarea la FRT a tradiţionalei Conferinţe Internaţionale Ştiinţifice „Telecomunicaţii, Electronică şi Informatică" (cunoscută sub abrevierea engleză ICTEI), în cadrul căreia se oglindesc cele mai noi idei ştiinţifico-practice în domeniu.

Totodată, se urmăreşte şi intensificarea continuă a compartimentului stagiilor de practică, avantajul fiind de asemenea reciproc: studenţii beneficiază de locuri pentru practică, iar MOLDCELL îşi asigură viitoarele angajări de cadre ingineresti calificate.

Aceeaşi politică de pregătire înaltă a cadrelor de ingineri se realizează şi prin faptul că pe baza Companiei se pot pregăti multiple proiecte de diplomă ale studenţilor din anul de absolvire, unii stagiari devenind angajaţi ai Companiei imediat după absolvire.

MOLDCELL are deja o bună tradiţie în acest sens – din cei 85 de bursieri desemnaţi în cele patru ediţii ale Proiectului „Bursa MOLDCELL" 18 au devenit deja angajaţi ai Companiei.

Obiective strategice în dezvoltarea învățământului superior tehnic în perioada de după proclamarea Independenței RM:

- Sincronizarea învățământului superior tehnic cu prevederile Procesului Bologna;
- Pregătirea cadrelor inginereşti autohtone pentru ramurile economiei naționale;
- Crearea de oportunități reale pentru tineret de a se forma ca specialişti în 36 de specialități noi.

În perioada de preaderare la Procesul Bologna (1992-2005) au fost deschise 36 de specialități noi; 3 facultăți noi; create şi reorganizate: 29 de catedre, Centrul de Perfecționare şi Reciclare a Cadrelor; 5 centre de formare continuă.

1. Repere strategice şi priorități ale misiunii universitare

Dezvoltarea proceselor de globalizare economică şi de constituire a Europei Unite au generat necesitatea edificării unui spațiu universitar european unic prin Procesul Bologna la care face parte şi RM. Aceste realități în dezvoltare conduc la schimbări esențiale asupra misiunii universitare. În vederea alinierii învățământului ingineresc la cel european ne propunem spre realizare următoarele priorități:

- educație la nivel de standarde de calitate;
- ofertă educațională adaptată la necesitățile consumatorilor de specialişti;
- calificare internațională;
- educație prin prisma progresului ştiințifico-tehnologic;
- cunoaşterea limbilor de circulație internațională;
- studii la distanță;
- biblioteci virtuale;
- metode eficiente de predare-învățare etc.

În baza acestor priorități, în viitorii 5 ani, ne propunem următoarele repere strategice specifice învățământului ingineresc:

1. Sporirea calității educației ca factor determinant al competitivității potențialului uman autohton, prin care vom contribui la edificarea economiei naționale bazate pe cunoaştere;

2. Dezvoltarea cercetării universitare ca o componentă indispensabilă în formarea profesională inginerească;

3. Sporirea calității instruirii practice a studenților prin redimensionarea relațiilor cu agenții economici;

4. Încadrarea plenară a administrației şi personalului academic de conducere în diversificarea surselor de finanțare pentru modernizarea bazei tehnico-materiale a procesului de studii şi cercetare;

5. Favorizarea accesului şi integrării absolvenților pe piața muncii autohtone;

6. Diversificarea activităților de formare continuă a specialiştilor, inclusiv perfecționarea cadrelor didactice.

Pentru asigurarea calității studiilor şi cercetării universitare la nivel universitar şi național vom opta pentru:

- Crearea instrumentelor de motivație a studenților de a asimila cunoştințe noi;
- Motivarea salarială adecvată a angajaților universității.

2. Armonizarea structurii organizatorice a universității în contextul aderării la Procesul Bologna şi diseminarea prevederilor Codului Învățământului

În perioada **2008-2013** vom opta pentru sincronizarea la prevederile Codului Învățământului şi cerințele Procesului Bologna a următoarelor structuri organizaționale:

1. Departamentul de Management al Calității şi Comisiile de Management al Calității de la facultăți, în scopul dezvoltării instrumentelor de asigurare a calității în conformitate cu:

- opinia studenților, exprimată prin sondaje;
- opinia angajatorilor (agenți economici particulari şi publici, patronate pe ramuri, parteneri sociali etc.).
- opinia structurilor de autoguvernare studențească: Senatul Studențesc, Comitetele Studențeşti ale facultăților etc.

2. Instituționalizarea structurii organizaționale a Şcolilor Doctorale în Inginerie, în scopul sporirii eficienței pregătirii cadrelor ştiințifice pe domenii;

3. Crearea în or. Cahul (UPS „Iulia Hasdeu") şi or. Bălți (Colegiul Politehnic) a două **filiale CENIOP**, cu baze de date privind orientarea profesională şi angajarea absolvenților UTM în câmpul muncii;

4. Crearea, prin comasare, a structurii departamentale „Resurse Umane, Secretariat şi Relații cu Publicul";

5. Crearea unei noi structuri funcționale a Serviciului Administrativ Gospodăresc;

6. Crearea Asociației Absolvenților „Alma Mater - UTM".

3. Obiective prioritare în formarea profesională

3.1. Studii de licență, ciclul I

În perioada **2003-2008** de pregătire şi aderare la Procesul Bologna s-au realizat următoarele măsuri de aliniere la învățământul european:

1. Conceperea şi implementarea structurii de învățământ în **3 cicluri (LMD)**, inclusiv:

- elaborarea nomenclatorului domeniilor de formare profesională în inginerie;
- elaborarea cadrului calificărilor pentru **17** domenii de formare profesională în inginerie;
- elaborarea şi implementarea curriculumului la **58** de specialități;

2. Elaborarea şi implementarea sistemului de credite transferabile – **ECTS**;

3. Demararea instruirii pe cicluri: **ciclul I** – începând cu a. 2005, **ciclul II** – începând cu a. 2008;

4. Implementarea **suplimentelor la diplomă** de format european;

5. Proiectarea, implementarea şi dezvoltarea **Sistemului de Management al Calității (SMC)** fiind:

- instituționalizată structura SMC: Departamentul de Management al Calității şi Comisiile de Management al Calității la facultăți;
- editate Manualul de Management al Calității, Procedurile SMC şi Instrucțiunea „Planificarea şi organizarea serviciului de învățământ la discipline de studiu";
- desfăşurate sondaje de opinii în rândul studenților, masteranzilor, absolvenților şi angajatorilor, ale căror rezultatele sunt utilizate la racordarea politicilor universitare educaționale, precum şi la doleanțele obiective ale studenților şi ale clienților externi;
- organizate, în premieră, sesiuni intermediare;
- organizate concursuri anuale ale celor mai performante realizări în educație şi cercetare, inclusiv tradiționala expoziție a tezelor de licență – ca barometru al calității pregătirii profesionale.

Evoluția contingentului de studenți în perioada 2003-2008, secțiile cu studii cu frecvență la zi şi cu frecvență redusă:

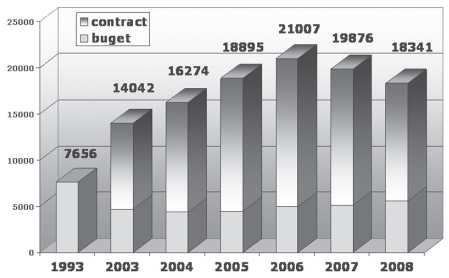

Numărul absolvenților şi rata absolvirii:

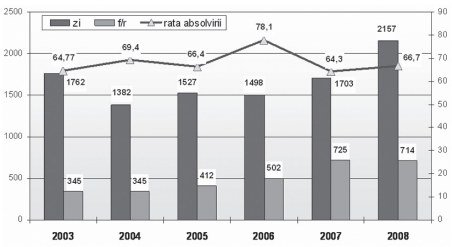

În perioada 2008-2013 ne propunem activități menite să mențină UTM printre liderii pieței educaționale din RM şi să sporească capacitatea procesului de învățământ de a opera la standarde de excelență internațională, printre care:

1. Dezvoltarea unor planuri de învățământ moderne, stabile în structură şi dinamice în conținut, adecvate cerințelor economiei naționale şi perspectivelor de dezvoltare a țării;

2. Elaborarea unui sistem de evaluare internă a programelor de studii şi aplicarea în practică a acestuia în vederea perfecționării continue a ofertei de studii;

3. Combinarea metodelor tradiționale de învățământ cu cele specifice societății informaționale şi a cunoaşterii. Utilizarea studiilor axate pe tehnicile şi tehnologiile e-learning;

4. Regândirea sistemului de realizare a stagiilor de practică a studenților, în concordanță cu tipul sistemului de învățământ şi specificul specialității;

5. Dezvoltarea activităților editoriale şi de multiplicare a materialelor clasice şi electronice şi menținerea unui standard înalt de calitate a acestora. Dezvoltarea bibliotecii clasice şi virtuale, sporirea fondului de carte clasică şi on-line.

6. Dezvoltarea unui nou tip de instruire – e-learning, prin implicarea şi motivarea cadrelor didactice în dezvoltarea unei platforme WEB, destinate studiilor la distanță.

3.2. Studii de Masterat, ciclul II

Anul 2008 a fost anul de inițiere a studiilor de Masterat, ciclul II. În acest domeniu s-au realizat următoarele activități:

- conceperea abordării de studii universitare de Masterat, ciclul II;
- elaborarea şi autorizarea a **34** programe de Masterat;
- diseminarea informației despre studiile universitare de Masterat, ciclul II;
- organizarea concursului de admitere la Masterat;
- înmatricularea a **430** de persoane, preponderent din contingentul de studenți preBologna;
- inițierea studiilor de Masterat în cadrul a 26 programe de Masterat.

În 2009 studenții absolvenți ai specialităților inginereşti vor forma prima promoție a studiilor de licență conform cerințelor Bologna şi vor urma Masteratul, ciclul II al studiilor integrale.

În scopul dezvoltării studiilor de Masterat, în viitorii 5 ani vor fi întreprinse următoarele acțiuni:

1. Perfecționarea planurilor de învățământ şi a curriculelor existente conform cerințelor economiei naționale;

2. Elaborarea noilor programe de Masterat;

3. Oferirea asistenței în asigurarea conformității Codului ocupațiilor cu noul sistem educațional Bologna;

4. Promovarea imaginii Masteratului printre absolvenții ciclului I;

5. Creşterea numărului total de masteranzi (2009 - 30%, 2010 - 40%, din 2011 cel puțin 50% din absolvenții ciclului I Licență);

6. Popularizarea imaginii Masteratului în mediul public şi cel privat;

7. Stimularea elaborărilor de manuale, note de curs, PP prezentări la toate disciplinele;

8. Motivarea salarială a cadrelor didactice în perfecționarea şi sporirea calității studiilor de Masterat;

9. Amenajarea sălilor pentru instruire cu sisteme de proiectare digitală.

3.3. Studii de doctorat, ciclul III

Evoluția înmatriculării la doctorantură şi a numărului comparativ de susținere a tezelor de doctorat în perioada 2003-2008:

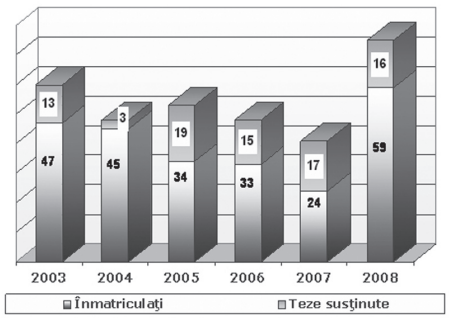

Cota cadrelor didactice cu grad ştiințific în totalul de cadre titulare în perioada 2003-2008:

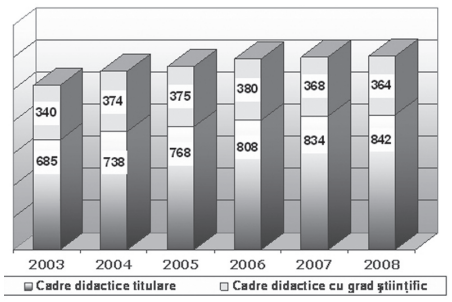

Concluzii:

1. Analiza dinamicii pensionării cadrelor didactice cu grad ştiințific în comparație cu planurile de înmatriculare şi rata susținerii tezelor demonstrează că peste 5 ani cota cadrelor didactice cu grad ştiințific în totalul unităților de state va fi sub 20%, chiar şi cu condiția că toți doctorii nou-atestați şi vor continua activitatea la UTM.

2. Conținutul studiilor de doctorat şi forma de organizare necesită a fi reformate în scopul sporirii eficienței şi calității studiilor.

În scopul reformării doctoratului, în viitorii 5 ani, ne propunem realizarea următoarelor măsuri:

- Implementarea proiectului **TEMPUS** cu participarea celor mai mari universități din Republica Moldova;
- Organizarea seminarelor în scopul familiarizării cu cele mai bune practici internaționale ale Şcolilor Doctorale din Europa;
- Elaborarea conceptului, obiectivelor şi a regulamentului **Şcolilor Doctorale de Inginerie (ŞDI)** UTM;
- Elaborarea structurii organizatorice a ŞDI UTM şi nominalizarea directorilor coordonatori de profiluri pentru doctorat;
- Inițierea activităților de implementare a noului concept de ŞDI UTM.

La **nivel național**, în viitorii 5 ani, vom opta pentru realizarea următoarelor măsuri:

- Includerea doctoratului ca ciclul trei de studii al sistemului LMD;
- Organizarea studiilor de doctorat în Şcoli Doctorale;
- Adaptarea Regulamentului privind organizarea şi desfăşurarea studiilor de doctorat la condițiile cadrului Şcolilor Doctorale;
- Introducerea doctoratului profesional pentru unele domenii specifice;
- Formarea unui fond special pentru susținerea cercetărilor la catedre;

• Finanţarea directă de la bugetul de stat a ştiinţei universitare;
• Mărirea volumului de finanţare de la bugetul de stat, care să permită:
• finanţare pentru cercetare, motivare, echipamente, materiale etc.;
• motivarea materială şi morală a conducătorilor;
• majorarea burselor pentru doctoranzi până la mărimea coşului minim de existenţă.

La **nivel universitar**, pentru ajustarea la cerinţele europene, în următorii 5 ani, vom realiza următoarelor acţiuni:
• Dezvoltarea continuă a Şcolii Doctorale de Inginerie UTM;
• Diseminarea şi însuşirea celor mai bune practici internaţionale în implicarea doctoranzilor în cercetare şi activităţi didactice;
• Racordarea tematicii cercetărilor la necesităţile practice ale sectorului real;
• Realizarea cercetărilor ştiinţifice pentru sectorul public şi cel privat;
• Creşterea numărului de contracte de cercetare cu mediul ştiinţific din afara ţării;
• Includerea UTM în reţele de acces bibliografice on-line;
• Instruirea periodică a conducătorilor în scopul implementării practicilor moderne de cercetare şi activităţi didactice;
• Sporirea responsabilităţii conducătorului de doctorat prin semnarea contractului de doctorat.

4. Formarea profesională continuă

Centrul Universitar de Formare Continuă (CFC) a fost creat la UTM prin Hotărârea Guvernului RM nr.134 din 11.04.1994.

În perioada **2003-2008**, la CFC au fost perfecţionate **17137** de persoane cu diverse domenii de activitate, conform formelor şi tipurilor de programe prevăzute de „Regulamentul cu privire la organizarea formării profesionale continue", aprobat prin Hotărârea Guvernului RM din 09.11.2004.

În anul **2008** la UTM au fost perfecţionate **4815** persoane – de 4,8 ori mai multe faţă de anul 2003. Pentru comparaţie: în 1994, anul creării CFC, la UTM au fost perfecţionate doar 40 de persoane, inclusiv 24 de specialişti din economia naţională şi 16 cadre didactice din ŞPT.

Participare în perfecţionarea sistemului de formare profesională continuă

1. În baza experienţei acumulate şi a studiului sistemelor de formare continuă din Franţa, Germania şi alte ţări UE, Rusia au fost înaintate propuneri privind perfecţionarea sistemului naţional de formare continuă, reflectate în actele legislative şi normative:
• Titlul VIII „Formarea profesională" din Codul Muncii, adoptat de Parlamentul RM în 2003;
• Regulamentul cu privire la formarea profesională continuă a personalului din economia naţională, Hotărârea Guvernului RM nr. 1224 din 09.11.2004;
• Elaborarea propunerilor privind perfecţionarea sistemului de învăţământ secundar profesional şi formarea continuă a cadrelor didactice din acest sistem.

2. CFC a participat în proiecte TEMPUS:
• „Crearea reţelei naţionale de formare continuă multidisciplinară în RM";
• Crearea Centrului universitar de informare şi orientare profesională a studenţilor UTM.

3. Au fost create noi centre specializate de formare continuă:
• în construcţii (FCGC), transporturi (FIMM), Auditul energetic al clădirilor, alimentări cu căldură, gaze şi ventilaţie, Şcoala Design la FUA, energetică (FE), tehnologii informaţionale (FCIM), utilizare soft-uri libere (Filiera francofonă Informatica/FCIM);
• cursuri de formare continuă a specialiştilor din economia naţională, şomerilor şi a persoanelor în căutarea locurilor de muncă (FTMIA, FIU, FIEB, FIMCM).

Activităţi în formarea profesională continuă pentru următorii 5 ani

*În **2008-2013** în domeniul formării continue ne propunem:*

1. Promovarea principiilor de marketing ale necesităţilor agenţilor economici în servicii de formare continuă;

2. Extinderea domeniilor de formare profesională continuă şi implicarea mai activă a facultăţilor şi catedrelor, cu accent pe utilizarea noilor materiale şi tehnologii, conservării energiei etc.;

3. Actualizarea programelor de formare continuă, îndeosebi pentru întreprinderile mici şi mijlocii, diversificarea formelor de organizare cu utilizarea tehnologiilor moderne de instruire a adulţilor;

4. Promovarea programelor de formare continuă a şomerilor, îndeosebi a tinerilor, inclusiv în domeniul antreprenoriatului, de creare a noilor întreprinderi, reconstrucţie şi reprofilare a celor falimentare;

5. Conlucrarea CFC cu CENIOP, Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă, alţi parteneri sociali din domeniul plasării în câmpul muncii;

6. Colaborarea cu universităţile şi instituţiile specializate în domeniul formării continue din ţară şi de peste hotare, studierea experienţei acestora, participarea în proiectele şi programele de cooperare internaţională, organizarea cursurilor/modulelor de formare continuă de interes comun.

5. Plasarea în câmpul muncii a absolvenţilor

*În conformitate cu prevederile Proiectului Tempus JEP- 25121-2004 „Serviciul de orientare şi plasare a studenţilor" la UTM a fost creat **Centrul Universitar de Informare şi Orientare Profesională** (CENIOP).*

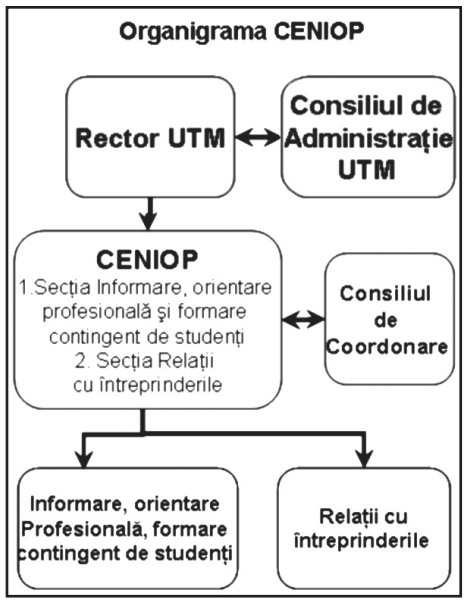

Măsuri întreprinse pentru crearea CENIOP:

1. Crearea parteneriatului UTM – Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă, Confederaţia Patronatelor, alţi parteneri sociali şi agenţi economici;

2. Selectarea personalului CENIOP, efectuarea stagiilor de informare şi studierea experienţei funcţionării centrelor similare ale universităţilor din Grenoble, Franţa, Marea Egeie, Grecia;

3. Crearea bazei tehnico-materiale a CENIOP, dotarea cu echipament din sursele proiectului Tempus şi suplimentar din sursele extrabugetare ale UTM;

4. Instruirea de către experţii UE a personalului CENIOP, cadrelor didactice, tutorilor stagiilor de practică din partea UTM şi a întreprinderilor;

5. Lansarea activităţilor de informare, orientare profesională şi asistenţă a studenţilor privind tehnicile de căutare a locului de muncă şi de angajare în câmpul muncii în comun cu experţii proiectului Tempus din Franţa şi Grecia, partenerii sociali din RM.

În **2003-2008** s-au realizat următoarele activităţi privind orientarea profesională şi plasarea în câmpul muncii a absolvenţilor:

1. Participarea activă a CENIOP în toate activităţile de informare şi orientare profesională la nivel republican şi universitar;

2. Organizarea la UTM, în parteneriat cu Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă şi agenţii economici, a Târgului locurilor de muncă pentru absolvenţii UTM, cu prezentarea Programului Naţional de Abilitare Economică a Tineretului.

3. Încheierea convenţiilor de parteneriat între UTM şi cca 300 de întreprinderi în vederea organizării stagiilor de practică, angajării în câmpul munciii a studenţilor şi creării unei baze de date a întreprinderilor, la care să aibă acces studenţii;

4. Elaborarea şi difuzarea materialelor publicitare pentru informarea studenţilor privind activităţile CENIOP, inclusiv:
• inaugurarea unei pagini speciale „Mesagerul carierei profesionale" cu moto-ul „Economia ţării te aşteaptă";
• punerea la dispoziţia studenţilor a informaţiei privind locurile vacante şi disponibile pentru angajare pe piaţa muncii (conectarea la reţeaua informaţională a Agenţiei ANOFM a locurilor de muncă vacante);
• amplasarea în corpurile de studii a ecranelor publicitare audio-video cu informaţii privind orientarea profesională şi posibilităţile de angajare în câmpul muncii;

5. Iniţierea monitorizării amplasării în câmpul muncii a absolvenţilor începând cu anul 2007;

6. Organizarea în comun cu Centrul de Formare Continuă a instruirii extracurriculare a studenţilor privind tehnicile de căutare a locurilor de muncă şi angajare în câmpul muncii, elaborarea CV, scrisorilor de motivare, metodologia elaborării Bilanţului competenţelor profesionale proprii pentru proiectarea carierei profesionale după absolvirea studiilor;

7. Prezentarea propunerilor pentru proiectul Codului învăţământului privind crearea şi funcţionarea serviciilor de orientare profesională în instituţiile de învăţământ de toate nivelurile.

Conform principiilor Bologna, plasarea absolvenţilor în câmpul muncii este unul din indicatorii principali care caracterizează calitatea şi adaptarea procesului de instruire la cerinţele pieţei muncii.

*În **2008-2013** în domeniul orientării profesionale şi plasării absolvenţilor în câmpul muncii ne propunem:*

1. Consolidarea relaţiilor de parteneriat ale UTM cu reţeaua de întreprinderi, cu partenerii sociali privind pregătirea cadrelor inginereşti, solicitaţi de agenţii economici şi în conformitate cu cerinţele pieţei muncii;

2. Îmbunătăţirea activităţilor de informare şi orientare profesională ale UTM în instituţiile de învăţământ preuniversitar în vederea alegerii conştiente a specialităţii, cunoaşterea perspectivelor carierei profesionale şi angajării în câmpul muncii în ţară;

3. Organizarea sistematică de comun acord cu partenerii sociali şi agenţii economici a târgurilor de muncă;

4. Crearea Consiliului coordonator de informare, orientare profesională şi plasare în câmpul muncii a absolvenţilor cu reprezentanţii partenerilor sociali, uniunilor profesionale, tineretului studios, facultăţilor, catedrelor;

5. Elaborarea şi implementarea unui sistem de monitoring privind plasarea în câmpul muncii a absolvenţilor;

6. Conlucrarea CENIOP cu CFC în vederea instruirii studenţilor privind tehnicile de căutare a locului de muncă, formarea bilanţului competenţelor profesionale pentru plasarea în câmpul muncii, crearea unei noi întreprinderi etc.

6. Cercetarea ştiinţifică şi dezvoltarea tehnologică

*Numărul proiectelor executate în perioada **2003-2008** şi volumul finanţării*:

Proiecte instituţionale – **182** (**9263,2** mii lei), Programe de Stat – **79** (**9071,6** mii lei), Proiecte de transfer tehnologic **– 3** (**497,5** mii lei), Proiecte ale tinerilor savanţi **– 2** (**144,9** mii lei), contracte economice **– 42** (**1511,4** mii lei), contracte cu România **– 9** (**79,4** mii lei), proiecte internaţionale **– 67** (**19102,3** mii lei). În total – **384** (**39670,3** mii lei).

*Rezultatele obţinute în perioada **2003-2008**:* Conferinţe organizate – **133,** articole publicate – **5911,** monografii – **78,** brevete – **282.**

Susţineri de teze de doctor şi doctor habilitat: Teze de doctor – **82,** Teze de doctor habilitat – **9**.

*Burse acordate studenţilor UTM în perioada **2003-2008**:* Bursa Guvernului RM – **10,** Bursa Republicii – **15**, Bursa „Gaudeamus" – **10**, Bursa „Soros" – **37**, Bursa „Orange" – **2,** Bursa „Moldcell" – **6**, Bursa „Lukoil" – **4**.

*Burse acordate doctoranzilor UTM în perioada **2003-2008**:* Bursa de excelenţă a Guvernului RM – **6**, Burse nominale – **2**.

*În perioada **2008-2013** ne propunem:*

1. Elaborarea unui plan de acţiuni în vederea integrării ştiinţei şi învăţământului, în contextul Prevederilor Bologna.

2. Elaborarea unui plan de acţiuni ce vizează sporirea eficienţei cercetării ştiinţifice în cadrul celor 6 centre de cercetare prin:
• formarea Centrelor de cercetare naţionale şi internaţionale;
• instruirea doctorală în cotutelă;
• mobilitatea doctoranzilor şi cercetătorilor ştiinţifici;
• sporirea responsabilităţi personalului didactic faţă de cercetarea ştiinţifică.

3. Extinderea cooperării naţionale şi internaţionale în vederea participării active a colaboratorilor în programele internaţionale FP 7, transfrontaliere, bilaterale etc.

4. Formarea din surse extrabugetare a unui fond de susţinere a cercetării.

5. Solicitarea susţinerii din partea Ministerului Educaţiei şi Tineretului în vederea finanţării cercetării în cadrul catedrelor, în special, a tinerilor cercetători.

6. Antrenarea masivă a studenţilor în procesul de cercetare ştiinţifică prin:
• proiecte de an şi de licenţă cu elemente de cercetare;
• participare la conferinţele universitare şi internaţionale;
• sporirea cotei de salarizare în proiectele de cercetare.

7. Sporirea eficienţei brevetării realizărilor ştiinţifice prin:
• achitarea în continuare a cheltuielilor pentru brevetare,
• motivarea materială a activităţii inovaţionale.

8. Asigurarea calităţii revistei ştiinţifice „Meridian Ingineresc" şi a revistei „Fizica şi Tehnologiile Moderne".

9. Promovarea ştiinţei inginereşti ca factor decisiv al relansării economiei naţionale.

7. Dotarea tehnico-materială a procesului de studii şi cercetării

În perioada **2003-2008,** pentru dotarea tehnico-materială, întreţinerea imobilelor şi construcţiilor capitale, au fost utilizate **96,7** mil. lei, inclusiv **23,0** mil. lei din b/s, **73,7** mil. lei din surse extrabugetare.

1. După proclamarea Independenţei RM, în scopul asigurării economiei naţionale cu specialişti autohtoni, la solicitarea ministerelor de resort, UTM a dublat nomenclatorul de specialităţi (pe lângă cele **27** de specialităţi tradiţionale au fost deschise alte **30** de specialităţi cu **60** de opţiuni).

2. Din bugetul de stat nu au fost alocate surse financiare pentru crearea laboratoarelor de profil.

Întru asigurarea calităţii pregătirii profesionale şi competitivităţii cercetării ştiinţifice, pentru **viitorii 5 ani**, ne propunem:
• crearea a **19** laboratoare noi şi modernizarea a **110** laboratoare cu utilaj moral şi fizic învechit. Procurarea utilajului, echipamentelor şi accesoriilor necesită alocarea a peste **40** mil. de lei. UTM a prezentat MET şi Guvernului denumirea laboratoarelor şi lista utilajului respectiv cu evaluarea preţurilor orientative din **2008** (**43,3** mil. lei);
• renovarea parcului de calculatoare (**1679** de calculatoare) cu **750** de calculatoare de ultimă generaţie şi staţii de proiectare;
• dotarea centrelor de proiectare asistată de calculator cu soft-uri licenţiate;
• crearea în cadrul celor **10** facultăţi a câte un auditoriu specializat, înzestrat cu tehnică modernă de predare – învăţare;
• crearea a **3** centre de cercetare interfacultăţi, dotate cu utilaj modern;

• dotarea Bibliotecii cu manuale noi, editate la UTM şi prin cooperare internaţională, cu ediţii ştiinţifice periodice, compendii (inclusiv în versiune electronică).

Luând în considerare importanţa majoră a dotării tehnico-materiale în asigurarea calităţii învăţământului ingineresc, **în următorii 5 ani** se va acţiona în direcţia diversificării surselor de finanţare prin:

• argumentarea necesităţii alocării fondurilor bugetare pentru dotarea tehnico-materială a învăţământului ingineresc;

• mobilizarea efectivă şi plenară a potenţialului uman în atragerea investiţiilor prin proiecte internaţionale de susţinere a învăţământului şi cercetării (TEMPUS, Programul UE FP7, programe de cooperare transfrontalieră);

• contracte economice bilaterale cu agenţii economici publici şi privaţi, pentru care pregătim specialişti;

• extinderea relaţiilor cu agenţii economici, în special cu absolvenţi ai UTM, în scopul sporirii donaţiilor şi sponsorizărilor;

• diversificarea şi extinderea serviciilor educaţionale pentru agenţii economici prin formare continuă, perfecţionare şi recalificare, instruire în grupuri speciale, prestarea serviciilor de consultanţă etc.;

• sporirea cotei de utilizare a surselor extrabugetare proprii.

*În perioada **2003-2008** s-au întreprins măsuri concrete pentru angajarea absolvenţilor în activitatea pedagogică:*

• au fost angajaţi **311** tineri specialişti/absolvenţi în funcţii didactice şi peste **450** – în funcţii de inginer;

• au fost realizate măsuri concrete de motivare pentru angajare – supliment la salariu, cazare prioritară în cămine, facilităţi la obţinerea/construcţia spaţiului locativ etc.

8. Resurse umane: cadre didactice şi personal auxiliar

*În **2008-2013** vom opta pentru:*

• Adoptarea, în condiţiile legii, a unui sistem de suplimentare a salariului în funcţie de performanţele fiecărui angajat al UTM; sistemul de suplimentare a salariului va fi completat de un sistem de premiere pentru rezultate deosebite.

• Susţinerea mobilităţii externe a cadrelor didactice în vederea participării la manifestări ştiinţifice, stagii de cercetare, schimb de experienţă, predare la universităţi străine.

• Stimularea în continuare a activităţilor didactice şi de cercetare prin acordarea primelor anuale ale Senatului pentru angajaţii UTM cu realizări deosebite.

• Organizarea periodică de activităţi de perfecţionare şi actualizare a cunoştinţelor pentru personalul tehnic, administrativ şi de secretariat.

• Îmbunătăţirea condiţiilor pentru servirea mesei la cantina UTM.

• Îmbunătăţirea condiţiilor de trai ale angajaţilor prin atragerea unor companii de construcţii şi instituţii financiare în realizarea unor obiective prin metoda ipotecară.

9. Relaţii internaţionale în domeniul învăţământului şi cercetării ştiinţifice

*În perioada **2003-2008**, obiectivul principal vizat a fost de a consolida şi extinde relaţiile de cooperare internaţională în domeniul educaţiei şi cercetării:*

*Proiecte internaţionale realizate şi aprobate spre finanţare (în total – **69,48** mil. lei):* Proiecte Tempus – **20**, Proiecte de cercetare (CRDF, INTAS, SCOPES, Inco-Copernicus etc.) – **26**, Proiecte finanţate de Agenţia Universitară a Francofoniei – **14**, alte proiecte (Guvernul Marii Britanii, Eurasia, Iniţiativa Central-Europeană, Societatea Europeană de Fizică – Pendul Foucault, SOROS) – **7**.

Acorduri de cooperare interuniversitară internaţională – **53**

Rezultatele activităţii filierelor francofone (Informatică şi Tehnologii alimentare): absolvenţi – **257**, cursuri în l.franceză – **166**, burse de stagii culturale – **116**, burse de stagii profesionale – **79**, burse de master – **31**, burse de perfecţionare (cercetare) – **14**, burse de perfecţionare (cadre didactice) – **47**, burse de doctorat – **8**, burse de formare iniţială – **4**, Şcoli de vară – **15**.

*Conştientizând importanţa cooperării internaţionale pentru realizarea obiectivelor Procesului Bologna, necesitatea schimbului de experienţă în sporirea calităţii cercetărilor şi învăţământului, în **2008-2013** ne propunem:*

1. Promovarea competenţelor distinctive ale universităţii şi potenţialului UTM în comunitatea academică internaţională prin aderare la organizaţii şi reţele academice internaţionale, prin cooperare activă cu universităţile partenere, prin crearea noilor parteneriate şi prin organizarea manifestărilor ştiinţifice etc.;

2. Participarea în programele educaţionale (Tempus, Erasmus Mundus, Erasmus Mundus Fereastră de Cooperare Externă, AUF, Iniţiativa Central-Europeană etc.) şi de cercetare, finanţate din fondurile comunităţii europene şi nord-americane (FP7, CRDF, SCOPES, NATO etc.);

3. Mobilitatea internaţională a cadrelor didactice întru asigurarea calităţii procesului de studii şi consolidarea perspectivei internaţionale a UTM;

4. Încurajarea studenţilor, masteranzilor, doctoranzilor de a participa la concursuri de burse şi granturi de mobilitate, în scopul efectuării studiilor, cercetării şi practicilor în străinătate etc.;

5. Utilizarea experienţei internaţionale a cadrelor didactice ale UTM în elaborarea cursurilor în comun cu profesorii din universităţile ţărilor europene şi predarea cursurilor în limbi moderne;

6. Sporirea perspectivei internaţionale a studiilor de doctorat prin participarea doctoranzilor la conferinţe internaţionale, includerea lor în echipele proiectelor de cercetare şi perfecţionarea abilităţilor de comunicare într-un mediu de cercetare internaţional etc. Un obiectiv major trebuie să devină tezele în cotutelă;

7. Facilitarea cercetărilor prin modernizarea şi diseminarea continuă a informaţiei despre oportunităţile de colaborare internaţională, crearea centrelor de cercetare în domenii prioritare şi asigurarea recunoaşterii internaţionale a acestora, consolidarea capacităţilor administrative ale UTM de a iniţia proiecte internaţionale educaţionale, de cercetare şi transfer tehnologic.

10. Informatizarea activităţilor universitare

*Acţiuni întreprinse în **2003-2008**:*

1. S-a extins parcul de echipamente informatice. În prezent UTM dispune de **1687** calculatoare, **253** imprimante, **61** scannere, **13** plottere, **40** copiatoare, **33** proiectoare.

2. Au fost create **22** de centre de proiectări asistate de calculator.

3. A fost dezvoltată reţeaua informatică corporativă, care include toate subdiviziunile universitare, fiind administrată de **10** servere Internet, **4** servere baze de date, **1** server WEB.

4. Au fost implementate **4** categorii de softuri: sisteme de operare, medii de dezvoltare, pachete grafice şi pachete de oficiu. Din **238** de soft-uri utilizate, 9.2% (sau 22 de soft-uri) sunt elaborate de către colaboratorii UTM. Universitatea dispune de **25** soft-uri licenţiate sau 10,5% din numărul total de soft-uri utilizate.

5. A fost creată **reţeaua bibliotecară** cu **59** de calculatoare şi implementat pachetul integrat **Q-Series**, destinat automatizării serviciilor bibliotecare; elaborată şi dezvoltată pagina WEB a Bibliotecii, la dispoziţia publicului cititor au fost puse 7 posturi de lucru cu acces la bazele de date ale Bibliotecii, EBSCO şi VINITI.

6. A sporit de 2,5 ori viteza de acces la Internet (pâna la 10 Megabiţi/sec); a fost introdus sistemul de monitorizare a traficului de Internet, ce a permis de a spori responsabilităţile providerului privind calitatea serviciilor prestate.

7. A fost elaborat Sistemul Informaţional de Management Universitar, destinat automatizării prelucrării datelor la diferite subdiviziuni universitare, inclusiv Sistemul Decanat.

*În perioada **2008-2013** în domeniul informatizării se propune:*

1. Renovarea parcului de calculatoare şi echipamente informatice;

2. Crearea reţelei proprii de transfer de date corporative a UTM;

3. Restructurarea sistemului de săli şi centre informatice;

4. Restructurarea reţelelor informatice;

5. Asigurarea materialelor didactice în formă electronică;

6. Crearea sălilor informatice multimedia;

7. Revizuirea programelor de studii cu scopul reducerii numărului tipurilor de softuri utilizate;

8. Implementarea Sistemului de management universitar la toate subdiviziunile;

9. Crearea Bibliotecii digitale, care va include pachetele curriculare în format electronic pentru cursurile predate la UTM.

11. Biblioteca Tehnico-Ştiinţifică

*În perioada **2003-2008**, printre realizări pot fi menţionate:*

• A sporit colecţia documentară a Bibliotecii, asigurând acoperirea informaţională a procesului educaţional şi de cercetare ştiinţifică a UTM; în perioada de referinţă au fost achiziţionate **129 500** volume;

• A fost constituită şi dezvoltată Reţeaua Informaţională a Bibliotecii, care cuprinde în prezent **51** calculatoare (inclusiv 24 calculatoare în **6** săli de lectură);

• A fost creat Catalogul Electronic, ce include **84 860** înregistrări bibliografice; elaborate bazele de date interne „Materiale editate la UTM", „Literatura Electronică", care pot fi accesate pe site-ul Bibliotecii;

• Un indice demonstrativ al evoluţiei interesului utilizatorilor este creşterea numărului de beneficiari şi împrumutul de documente. Numărul utilizatorilor a crescut de la 14 062 la **18 246**. Anual se înregistrează cca **500 000** de vizite, se împrumută **900 000** de documente;

• S-a îmbunătăţit considerabil baza tehnico-materială a Bibliotecii. A fost procurat mobilier pentru sălile de lectură, echipamentul necesar.

• S-au efectuat reparaţii curente;

• A fost elaborat şi aprobat Proiectul Bibliotecii Naţionale Tehnice.

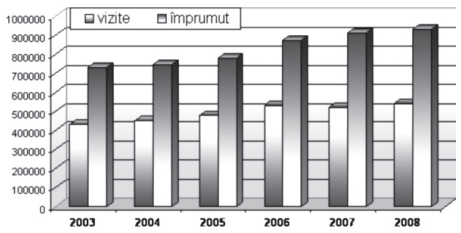

*Pornind de la importanţa majoră a serviciilor bibliotecare în asigurarea calităţii educaţiei, în **2008-2013** ne propunem:*

1. Identificarea surselor extrauniversitare pentru construcţia Bibliotecii Naţionale Tehnice conform proiectului deja elaborat;

2. Corelarea dezvoltării colecţiilor cu curriculumul universitar şi necesităţile informaţionale ale utilizatorilor;

3. Amplificarea colaborării cu catedrele şi departamentele UTM privind dezvoltarea colecţiilor şi deservirii utilizatorilor;

4. Crearea condiţiilor optime de funcţionare a reţelei de calculatoare în vederea accesului la internet şi a transferului de date în cadrul reţelei universitare;

5. Modernizarea serviciilor pentru utilizatori: acces la noi baze de date cu profil tehnic, împrumutul documentelor electronice, acordarea copiilor şi afişelor electronice cu informaţie de referinţă, distribuirea selectivă a informaţiei, ore de Cultură Informaţională etc.;

6. Asigurarea dezvoltării uniforme a filialelor Bibliotecii de la facultăţi;

7. Îmbunătăţirea în continuare a bazei tehnico-economice a Bibliotecii.

12. Activităţi educaţionale cu studenţii

Cea mai mare satisfacţie pentru întreaga noastră prestaţie trebuie să se reflecte în mândria tinerilor de a fi studenţi ai UTM.

În perioada **2003-2008**, marcată de pregătirea şi aderarea la Procesul Bologna, s-au întreprins măsuri de dezvoltare a **autoguvernării studenţeşti**, inclusiv:

• Au fost create organele studenţeşti reprezentative: **comitetele studenţeşti** la facultăţi şi **Senatul Studenţilor** UTM (mai 2007).

• A fost elaborat şi pus în aplicare, începând cu a.u. 2007-2008, **Codul de Onoare al Studentului.**

• Sub egida Catedrei de Ştiinţe Socioumane activează Centrul cultural-educaţional.

• Se editează lunar **ziarul „Mesager Universitar",** care publică materiale ale studenţilor şi despre studenţi, promovând cultura generală şi profesional-inginerească, modul sănătos de viaţă, practicarea sportului, activitatea artistică şi ştiinţifică, informând şi motivând studenţii la o participare şi implicare activă în viaţa studenţească a UTM.

• În grupele academice din anii I Liceal şi I Universitar, iar la facultăţile de Energetică şi CIM şi din anul II, activităţile educaţionale se efectuează prin intermediul îndrumătorilor de grupe.

• În anul 2008 a fost elaborat şi pus în aplicare **Planul de acţiuni – Anul Tineretului**, declarat prin Decretul Preşedintelui RM Vladimir Voronin.

*În **2008-2013** ne propunem:*

1. Un dialog permanent cu studenţii; atragerea studenţilor în actul de decizie (participarea în activităţile Senatului, Consiliile Facultăţilor, Comisiile de Management al Calităţii etc.), încurajarea şi impulsionarea iniţiativelor studenţilor; asigurarea libertăţii de opinie şi de participare la procesul de evaluare a prestaţiilor universitare (în special prin participarea la sondajele de opinii organizate de DMC).

2. Acordarea burselor anuale de merit ale Senatului pentru studenţii cu cele mai valoroase reuşite la învăţătură şi activităţi extrauniversitare.

3. Organizarea conferinţelor anuale ale cercetării ştiinţifice ale studenţilor, masteranzilor şi doctoranzilor şi a concursurilor profesionale (de exemplu: Cel mai bun bucătar, programator, designer etc.).

4. Extinderea practicii de angajare a studenţilor în diverse servicii de la UTM: bibliotecă, reţele de calculatoare, laboratoare, servicii sociale etc., iar a masteranzilor – în procesul didactic (lectori asistenţi).

5. Crearea posturilor de radio locale în 3 campusuri UTM: Centru, Botanica, Râşcani.

6. Asigurarea condiţiilor pentru desfăşurarea unor acţiuni studenţeşti la care să participe personalităţi ale vieţii cultural-ştiinţifice.

7. Organizarea Târgului locurilor de muncă, cu atragerea potenţialilor angajatori ai absolvenţilor noştri.

13. Sportul studenţesc

*În perioada **2003-2008** s-au realizat:*

1. A fost dat în exploatare **Centrul de Agrement şi Sport**;

2. A fost dat în exploatare **Complexul Sportiv al Tineretului** (cu excepţia corpului ingineresc);

3. A fost proiectat **Bazinul de înot** aferent **Sălii Polivalente**;

4. Echipa de fotbal „Politehnica" evoluează (2005-2008) în Divizia Naţională;

5. Echipa de baschet feminin în 2005, 2006, 2008 – campioană a RM, 2007 – vicecampioană;

6. Echipa de rugby – multiplă campioană a RM, învingătoare la diverse turnee internaţionale;

7. Echipa de handbal UTM-Olimpus-85 – multiplă premiantă a campionatelor RM şi participantă la Cupele Europene;

8. Activităţile sportive au fost desfăşurate la **19** probe de sport în **53** de secţii;

9. A fost încheiat un acord de cooperare cu **Clubul de fotbal „Academia – Igor Dobrovolschi**", care a asigurat participarea în Campionatele republicane de fotbal cu echipele **„Politehnica-UTM" (Divizia A)** şi **„Academia-UTM" (Divizia Naţională).**

*Pentru perioada **2008-2013** ne propunem următoarele obiective:*

1. Darea în exploatare a Corpului Ingineresc din cadrul Complexului Sportiv al Tineretului;

2. Darea în exploatare a Sălii de Sport din campusul Botanica;

3. A iniția construcția Bazinului de Înot (prin atragerea investițiilor);

4. Perfecționarea conținutului Programului de educație fizică, inclusiv a probelor practice de evaluare a studenților;

5. Atragerea tinerilor dotați în sportul de performanță;

6. Clasarea echipei de fotbal „Academia-UTM", în anii 2010-2012, pe locul 1 - 3 în Campionatul RM, Divizia Națională și evaluarea acesteia în cadrul Cupelor Europene;

7. Dezvoltarea relațiilor și schimburilor internaționale reciproc avantajoase cu instituții de învățământ din statele vecine;

8. Extinderea formelor și mijloacelor de mediatizare a evenimentelor sportive, care să stimuleze participarea studenților și colaboratorilor la activitățile sportive.

14. Activitatea artistică și odihna studenților

În 2003-2008 s-au realizat următoarele:

1. În cadrul Clubului Studențesc evoluează:

• ansamblul de dansuri și muzică populară „Tinerețea" și Fanfara UTM, colective care și-au confirmat titlul de colective-model de categoria I, aprobată de Ministerul Culturii al RM;

• ansamblul vocal-instrumental de estradă și Teatrul de Modă, cu participarea studenților de la FIU.

2. Au fost susținute manifestările desfășurate din inițiativa sindicatelor studențești: concursurile TVC, Balul Bobocilor, Miss UTM etc. (locul II – la Cupa interuniversitară a TVC și locul I – la concursul interuniversitar „Balul Bobocilor").

3. Pentru participarea studenților la discoteci, Comitetul Sindical Studențesc a încheiat acorduri la prețuri reduse cu 70%.

4. Compensarea parțială a costului biletelor de odihnă a studenților în vacanța de vară – 180-250 bilete de odihnă anual.

În viitorii 5 ani ne propunem:

1. Susținerea în continuare a colectivelor artistice studențești.

2. Sprijinirea organizatorică și materială pentru crearea colectivului de dansuri sportive.

3. Încurajarea inițiativelor studențești privind diverse proiecte profesionale, asigurarea condițiilor de realizare a lor; sprijinirea editării publicațiilor studențești.

4. Încurajarea activităților și concursurilor culturale, sportive și turistice și susținerea lor morală și financiară.

5. Elaborarea proiectului de reconstrucție a Bazei de odihnă „Andrieș" și de construcție a Centrului Polivalent de Agrement și Odihnă din Vadul lui Vodă, în comun cu USMF „N. Testemițanu".

15. Întreținerea imobilelor, construcții capitale

În perioada 2003-2008 s-au efectuat:

Reparații capitale în valoare totală de **22236,9 mii lei** (din contul special), inclusiv: cămine – 2606,7 mii lei, corpuri de studii – 14959,5 mii lei, obiecte de menire social-culturală – 4670,7 mii lei.

Reparații curente în valoare totală de **4612,9 mii lei** (din contul special), inclusiv: cămine – 1389,3 mii lei, corpuri de studii – 2659,4 mii lei, obiecte de menire social-culturală – 564,2 mii lei.

Investiții capitale: din contul special – **19831,1** mii lei, de la bugetul de stat – **16177,2** mii lei; în total – **36008,3** mii lei.

În perioada 2008-2013 vom opta pentru:

1. Modificarea planului urbanistic zonal al Campusului Studențesc din sec. Râșcani, cu includerea corpului de studii central; parcării auto pentru profesori și studenți; parcului dendrologic-muzeu și a Liceului Republican Tehnic.

2. Efectuarea lucrărilor cadastrale pentru stabilirea hotarelor fixe și obținerea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru obiectivele universității amplasate în mun. Chișinău.

3. Elaborarea proiectelor tip de reconstrucție a căminelor existente cu construcția unui etaj-mansardă și încălzire autonomă.

4. Adoptarea unei noi structuri a Serviciului Administrativ-Gospodăresc pentru îndeplinirea sarcinilor și cerințelor în vederea bunei funcționări a edificiilor UTM.

Investiții capitale:

1. Finalizarea lucrărilor de construcție a corpului de studii pentru Facultatea de Radioelectronică și Telecomunicații;

2. Construcția Bibliotecii Tehnice a Moldovei din alocațiile bugetului de stat și programe internaționale;

3. Finalizarea lucrărilor de construcție și amenajare a „Parcului dendrologic-muzeu al tehnicii" prin sponsorizări ale absolvenților UTM;

4. Finalizarea lucrărilor de reconstrucție a blocului ingineresc din cadrul Complexului Sportiv al Tineretului, str. Studenților, 2/2, din sponsorizări, inclusiv 4,1 mil. de lei alocate de „Academia Igor Dobrovolschi";

5. Construcția Liceului Republican Tehnic din surse finanțate prin programe de stat și programe internaționale;

6. Participarea la proiectarea și construcția Centrului Polivalent Universitar în zona de odihnă Vadul lui Vodă, din surse financiare de stat și programe internaționale.

Reparații capitale:

1. Sala de sport în campusul Botanica (prin reconstrucția Blocului Ingineresc);

2. Căminele nr. 8, 9 și construcția unui etaj-mansardă cu încălzire autonomă;

3. Acoperișurile corpurilor de studii nr. 9 și 10, cu schimbarea ferestrelor de acoperiș și reparația sălilor de torent;

4. Laboratorul facultății CGC din str. Florilor, 4;

5. Sălile de lectură ale bibliotecii din corpurile de studii.

16. Asigurarea socială a studenților, doctoranzilor, colaboratorilor

16.1. Studenți și doctoranzi

În 2003-2008 s-au realizat următoarele:

• a fost dat în exploatare un cămin nou cu 435 de locuri, dotat modern;

• pentru alimentarea studenților orfani a fost creat un fond anual de 200 mii de lei din sursele extrabugetare;

• anual, studenților li se acordă indemnizații: pentru procurarea abonamentelor în transportul orășenesc – 35 mii de lei; pentru bilete de odihnă 15 – mii de lei, prime pentru diferite activități – 480 mii de lei;

• pentru doctoranzi a fost creat un fond extrabugetar de 390 mii de lei anual pentru suplimente la burse;

• în anexa căminului nr. 10 a fost dată în exploatare sala cu 25 de computere pentru lucrul nocturn;

• au fost date în exploatare Complexul Sportiv Polivalent și Complexul Sportiv cu 2 terenuri de fotbal și piste de alergări (campusul Râșcani).

16.2. Colaboratori

În 2003-2008 pentru colaboratorii UTM au fost:

1. Construite 224 de apartamente ipotecare, 48 în construcție:

• 66 de apartamente pentru tineri specialiști cu 120 Euro/m.p.;

• 54 de apartamente cu 295 Euro/m.p.;

• 60 de apartamente cu 405 $/m.p.;

• 44 de apartamente cu 365 Euro/m.p.;

• 48 de apartamente sociale pentru locatarii din cămine cu 218÷486 Euro/m.p.

2. Repartizate 47 loturi de pământ pentru construcția caselor individuale.

3. Anual, cadrele didactice tinere cu vârsta de până la 27 de ani beneficiază de suplimente adăugătoare de 250 de lei lunar din surse extrabugetare (fondul anual 340 mii de lei).

4. Au fost modernizate sălile de alimentație ale cantinelor Centrală, FIU, corpul de studii nr. 6.

Pentru 2008-2013 ne propunem:

1. Acordarea în continuare a asistenței sociale;

2. Suplimentar ne propunem:

• reconstrucția primului etaj al Cantinei nr.1 a CDMP;

• finisarea construcției complexului locativ cu obiecte de menire socială și culturală din campusul Botanica (str. Cuza-Vodă);

• construcția complexului locativ cu obiecte de menire socială și culturală din campusul Râșcani;

• finisarea construcției Sălii de Sport în campusul Botanica;

• construcția bazinului sportiv din cadrul Centrului sportiv polivalent din campusul Râșcani;

• finisarea Sălii cu salină din Preventoriul Universității Tehnice a Moldovei.

„INCONEX-COM" SRL –

sponsor exclusiv al Simpozionului Internațional „CUCUTENI–5000 Redivivus: Științe exacte și mai puțin exacte"

Comitetul de organizare a Simpozionului Internațional „**CUCUTENI – 5000 Redivivus**: științe exacte și mai puțin exacte" exprimă sincere mulțumiri Companiei Industrriale de Construcții **„INCONEX-COM" SRL** și personal președintelui ei, dlui **Valeriu Ciapchin**, pentru gestul generos de a sponsoriza lucrările acestui important eveniment cultural de promovare a adevărului istoric privind rădăcinile adânci și istoria multimilenară a poporului nostru.

„INCONEX-COM" SRL, creată în 1997, este o întreprindere industrială de construcții de succes din RM. Ea a fost aleasă ca antreprenor general de către astfel de investitori giganți, cum sunt compania rusească LUKOIL, compania română PETROM, Fondul European al Copiilor (Marea Britanie) ș.a. Compania are un contingent impunător de cca 5000 de colaboratori, care lucrează în Bulgaria, Serbia, Macedonia, Muntenegru, Ungaria, Ucraina, România, Moldova, Cehia, Slovacia, Belgia și Luxemburg, mulți dintre ei fiind absolvenți ai Facultății de Cadastru, Geodezie și Construcții a UTM.

„INCONEX-COM" se manifestă în permanență prin diverse activități de caritate, cum ar fi sponsorizarea Comitetului Național Olimpic, inclusiv a delegației sportive moldovenești la Jocurile Olimpice de la Beijing, China, a unor grupuri de pensionari, în special din rândul intelectualității, cu pensii mizere, precum și susținerea financiară a diferitelor manifestări culturale, inclusiv a celor desfășurate la UTM.

Catedra MDS are propriul site

Catedra „Microelectronică și Dispozitive Semiconductoare" (șef Catedră – prof. univ., dr. **Victor Șontea**) și-a lansat de curând propriul site: ***http//www.me.utm.md.***

Site-ul include informații despre istoria și direcțiile de activitate a catedrei, noutăți privind realizările în activitatea didactică și științifică, materiale suplimentare pentru disciplinele asigurate de profesorii catedrei, precum și oferte educaționale pentru viitorii studenți. Autorii site-ului consideră că cercetătorii și reprezentanții sferei de producere pot fi interesați de direcțiile de cercetare și inovare efectuate la catedră și îi invită la o colaborare reciproc avantajoasă.

In memoriam

MIHAI IZMAN

Cu trecerea în neființă a conf., dr., Mihai Izman, întreaga comunitate universitară a suferit o pierdere irecuperabilă.

Vom încerca să desprindem câteva aspecte din activitatea multilaterală pedagogică, științifică și organizatorică al dlui prof. Mihai Izman.

În calitate de profesor, s-a evidențiat de la început printr-o ținută științifică și pedagogică exemplară – la Universitatea Pedagogică și în ultimii ani la UTM. A contribuit considerabil la consolidarea legăturilor dintre UTM, școlile și liceele din republică, îndrumând tineretul școlar și studențesc în alegerea profesiei. Convingător și cu pasiune, a susținut profesorii din liceele și școli în vederea modernizării predării matematicii, popularizând cu măiestrie unele fapte matematice importante.

Lecțiile Domniei Sale exercitau asupra studenților o atracție spirituală copleșitoare.

O oră de predare a matematicii devenea și o oră de educație a gândirii, voinței și tenacității. La UTM a venit în 1980, în calitate de conferențiar la Catedra „Matematica Aplicată", în anul următor devenind șef al acestei catedre.

Prin profunzimea și consecvența sa, prin capacitățile organizatorice, reușește în scurt timp să pregătească catedra pentru acreditare. A fost mereu preocupat de a completa catedra cu noi cadre didactice tinere, absolvenți ai facultăților de matematică. Echilibrat în relațiile umane, cu o aură de blândețe și cu un calm generator de bună dispoziție, ferm ori de câte ori era necesar, profesorul Mihai Izman avea o adevărată satisfacție în posibilitatea de a-și ajuta colegii de catedră, de universitare, întotdeauna cu o deosebită discreție.

Veritabil savant, Mihai Izman a urmat de-a lungul anilor, cu consecvență, firul cercetărilor sale științifice din teoria calitativă a ecuațiilor diferențiale, realizând spre sfârșitul vieții noi idei și concepte. Pe parcursul întregii vieți a fost un exemplu de devotament pentru familie și pentru țara sa.

Îndrumători de grupă

Exemplu de pedagogie formidabilă

Orice pas pedagogic „mic" sau „nu chiar mic" e formidabil în esenţa sa, pentru că aduce încă o picătură umanistă în recipientul cu numele „student". Pe acest teren de cultivare neîntreruptă un rol deosebit îi revine îndrumătorului de grupă – dacă e „construit", desigur, din „celule pedagogice". În acest sens el e ca un părinte, care, poate fără a-şi da seama, face pedagogie în familia sa zi de zi, îndrumându-i pe copiii săi, iar, prin deducţie, şi pe cei „ne ai săi", pe discipoli, dacă o cere cazul. De aici şi încetăţenirea îmbinării lexicale „pedagog-părinte" – atât în limbajul comun, cât şi în cel literar-ştiinţifico-didactic.

Spre asemenea reflecţii te predispun anumite situaţii, cum ar fi cea de un evident umanism şi „pedagogism", de care dă dovadă în permanenţă, precum îi stă în fire, dl conf., dr. **Ion Pocaznoi**, preşedintele Comitetului Sindical, reales, pare-se, deja al treilea termen consecutiv.

Oricine îşi poate da seama că în postul acesta este mult de lucru – zilnic, anul împrejur. Dar Ion Pocaznoi, pe lângă înalta funcţie sindicalistă şi cea didactică de lector obişnuit, are şi sarcina de a fi îndrumătorul unei grupe academice la FCIM, unde îşi face şi apostolatul profesoral. Mai bine zis, este îndrumătorul a două grupe, deoarece grupa anului trecut rămâne în continuare în grija D-sale – aşa e simţul pedagogic al unui om devotat profesiei.

Pe 18 octombrie 2008 (zi de sâmbătă) dl Pocaznoi, împreună cu studenţii celor două grupe, au urcat în autobuzul UTM şi în vacarmul vesel studenţesc au pornit într-o excursie jinduită de mai multă vreme la Orheiul Vechi – unul din principalele obiective istorice şi turistice din Moldova. Au vizitat o sumedenie de locuri istorice de pe vatra Orheiului Vechi, dar şi din satul de alături Butuceni de pe malul Răutului. Au admirat case ţărăneşti, obiecte de uz casnic în stil vechi, strămoşesc, care acum au savoarea unor bijuterii muzeistice de o frumuseţe indescriptibilă. Au discutat cu oamenii din partea locului, aflând multe despre traiul şi filozofia de viaţă a moldovenilor noştri, care-i ajută să înfrunte intemperiile timpului, afirmând vrednicia şi trăinicia neamului. Studenţii au fost impresionaţi de cele văzute şi auzite, aici adăugându-se şi prezenţa îndrumătorului de grupă, care a venit să le susţină curiozitatea cunoaşterii, să le dezvolte simţurile.

Dl Ion Pocaznoi ne spune că organizează în permanenţă cu studenţii grupelor sale asemenea excursii sau vizite colective la teatru, la concerte, scopul fiind de a consolida studenţii pe drumul formării lor ca oameni intelectuali cu bune moravuri. Aceasta, desigur, cere efort, mobilizare, mult timp afectat în mod special activităţilor educative în grupe, dar trebuie să le faci, căci asta-ţi este meseria, spune înţelept dl Pocaznoi.

De bună seamă, când pătrunzi mai adânc în menirea ta profesională, găseşti că e bine, e tonic să depui orice eforturi, pentru că ele se răscumpără în satisfacţia lăuntrică a ta de fi făcut tot ce ai putut pentru a ridica propriii copii, precum şi propriii discipoli – studenţii.

Centrul de Calcul la FCGC

Centrele de calcul de la facultăţi reprezintă în cuprinzătorul proces de studii o „inimă" spirituală aidoma bibliotecii. Aici studenţii vin să caute în Internet diferite informaţii adiacente profilului lor de instruire, să-şi perfecţioneze instrumentele de lucru în programul informaţional AutoCAD, să-şi finiseze proiectele de an.

Dl **Victor Ghieşu**, şeful Centrului de Calcul FCGC, spune că tocmai aceasta este menirea respectivei subdiviziuni didactice.

– Centrul nostru este amplasat într-un spaţiu comod, dispune de 20 de calculatoare performante şi e solicitat mereu de studenţi – de dimineaţa până seara. Aici predomină mereu o atmosferă intensă de lucru, iar aerul condiţionat formează climatul propice pentru aceasta.

Cei trei salariaţi ai Centrului acordă consultaţiile necesare, au grijă ca tehnica să se afle în condiţii bune de lucru.

Cu alte cuvinte, „inima" Centrului de Calcul bate ritmic la FCGC.

PRACTICA

FIU: Conferinţă de totalizare

Ceea ce a impresionat plăcut, mai întâi sub aspect formal, a fost buna organizare a conferinţei. Începutul exact la ora stabilită, programul elaborat în detalii, executarea – minut în minut. Şi eficienţa, respectiv, a fost maximă.

Dna **Luminiţa Bernaz**, prodecan, a punctat câteva aspecte pentru început: anul I – practica de iniţiere; anul II – practica didactică în laboratoarele facultăţii; anul III – practica în producţie (tehnologică), practica în producţie (întreprinderi sau în cadrul FIU).

La practică au mers 422 de studenţi. Fiecare dintre ei a prezentat un bilanţ al practicii în luna septembrie, scopul conferinţei fiind de a scoate în evidenţă esenţa diferitelor genuri de practică susţinute pe teren diferit: laboratoarele facultăţii, întreprinderi, firme. Astfel, în faţa asistenţei au vorbit doar unii reprezentanţi ai studenţilor de la diferite specialităţi: „Modelarea şi tehnologia confecţiilor din ţesături", „Modelarea şi tehnologia confecţiilor din piele",„Modelarea şi tehnologia tricotului", „Design vestimentar industrial", „Ingineria produselor textile şi din piele", „Inginerie şi management în industria uşoară".

La eveniment a asistat dl **Alexandru Surunceanu**, conducător pentru organizarea practicii la UTM.

În calitate de organizatori ai practicii la FIU în a.u. 2007-2008 au fost desemnate doamnele **V. Diacicovschi**, conf., dr., şi **N. Munteanu**, lector universitar.

În atelierele de croitorie ale FIU, a menţionat dna Munteanu, moderatoarea conferinţei, au făcut practica 200 de studenţi ai anului I. Sarcina lor a fost de a confecţiona „rochiţe pentru copii" – primul obiect de confecţie făcut cu mâna proprie. A fost un veritabil eveniment de... păşire în profesie. Studentele s-au achitat cu succes de sarcina dată, iar modelele demonstrate „pe viu" şi la ecran au întărit ideea că ele vor deveni profesioniste de marcă în industria confecţiilor.

În atelierele de croitorie ale FIU au trecut practica tehnologică şi studentele anului II. Sarcina lor a fost mai complexă: confecţionarea „Vestimentaţiei cu căptuşeală – paltoane". Ele au lucrat la maşinile electrice industriale de cusut marca „Global", donate în luna iunie de către soţiile ambasadorilor acreditaţi la Chişinău (vezi **„Mesager Universitar"** din octombrie 2008).

Despre practica la „Modelarea şi tehnologia confecţiilor din piele" unele considerente generale a expus dna **Valentina Bulgaru**, conf., dr., şefa Catedrei respective. Elementul practicii, a spus D-sa, devine acum, în contextul Procesului Bologna privind crearea unui Spaţiu European Universitar Unic, extrem de important. Noi am extins stagiile de practică până la o lună pentru toţi anii de studiu. La specialitatea dată studenţii cofecţionează modele de încălţăminte fie în atelierele facultăţii, fie la întreprinderi. Însă la specialitatea „Inginerie şi management în industria uşoară" toate stagiile se fac exclusiv la întreprinderi. E logic, doar trebuie să afli „pe viu" cum se conduce o întreprindere, toate aspectele activităţii managerului unei întreprinderi industriale, pe care, eventual, o vei crea chiar tu.

Prin prezentările lor, studenţii ne-au fortificat optimismul pentru viitorul lor în carieră, dar şi pentru viitorul nostru de consumatori ai diferitelor servicii. A fost o plăcere să-i asculţi cum spun că practica le-a deschis mai larg ochii asupra cunoştinţelor teoretice pe care le acumulează la lecţii.

Studenta **Olga Stefoglo** a confecţionat la practică papuci de casă. E o încălţăminte specială, spune studenta, foarte preocupată profesional, – are menirea să relaxeze piciorul după o zi de încordare. Deci trebuie să calculăm bine suprafaţa de sprijin, astfel ca papucul să menţină echilibrul piciorului în condiţii ortostatice. Papucul de casă trebuie să asigure un confort igienic-microclimat, iar aici importă calitatea materialelor – acestea trebuie să fie plăcute la atingere. Studenta a demonstrat piese pentru femei într-o variată gamă de culori, cu diverse aplicaţii decorative; apoi şi piese pentru bărbaţi – mai sobre, dar la fel de comode. Studenta cunoaşte la perfecţie şi materialele pentru căpută, pentru talpă, cum se face croirea reperelor (marcajelor) flexibile şi rigide, a demonstrat la ecran cum a lucrat la lipirea tălpii cu diferite adezive, la alte lucrări specifice în industria încălţămintei. Într-un cuvânt, e un specialist ce-şi iubeşte munca. Evident, după absolvire ea va fi un inginer-tehnolog, dar pentru ca să poată urmări şi corecta pe parcurs calitatea pieselor, ea trebuie să cunoască la modul practic întregul proces de confecţionare: cum se pune branţul (bucata de piele, carton sau de plută ce se aplică în interiorul încălţămintei, peste talpă), cum se fixează feţele pe calapod, cum se nivelează cutele în regiunea vârfului încălţămintei, cum se şlefuiesc marginile tălpii, cum se asigură aspectul estetic al produsului etc. Şi pe toate le spunea cu dezinvoltură, pentru că le-a executat cu mâinile proprii.

Studenta **Diana Cuibari** şi-a făcut practica la specialitatea „Design vestimentar industrial". A confecţionat „Cămaşă tip tunică". Tunică... s-a cam uitat acest termen. De ce? Pentru că această cămaşă cu gât închis, foarte comodă pe timp „intersezonier", a ieşit din modă. Dar iată că sub îndrumarea dnei **Elena Musteaţă**, conf., dr., şefa Catedrei „Design Vestimentar Industrial", studenta readuce în actualitate frumosul şi străvechiul model de tunică. Îi ştie şi istoria: tunica se purta încă la traci, la romani, iar cei bogaţi o lungeau până la călcâie, aceasta numindu-se deja togă. Ce ansambluri vestimentare gen „tunică" ne-a demonstrat studenta! „Costumul de jupâniţă", de exemplu, avea o armonie indescriptibilă de culori, preluate de pe covoarele vechi moldoveneşti...

Studenta **Olga Cojocaru** ne-a uimit cu o creaţie absolut originală – „Costum tradiţional japonez" – în stil eclectic, pentru tineri. Stilul e pentru tineri, dar culorile gri şi alb subliniază armonia forului interior al persoanei. Tocmai această filozofie şi-a propus să atingă studenta. Deci e un viitor inginer-filozof. Minunat!

Studentele de la FIU s-au afirmat atât de bine la practică, încât firmele au găsit de bine să le şi salarizeze. „Prevent Moldova" – filială a unei întreprinderi din Slovenia – confecţionează vestimentaţie specială pentru medici, huse auto etc. „Stag" e o firmă italiană, deschisă în baza fostei întreprinderi „Steaua Roşie", confecţionează îmbrăcăminte pentru export: pulovere, maiouri, malotele, veste, combinezoane, salopete, scurteici etc. La fel şi alte firme străine care activează în aşa zisul sistem lohn – sistem care foloseşte mâini de lucru de pe loc, materie primă şi comenzi – din afară, produsul finit fiind menit pentru export.

Altfel zis, în cadrul stagiilor de practică studenţii de la FIU află tot ce e modern în tehnologie, în managementul industrial.

Ei au demonstrat că au o bună pregătire de specialitate atât sub aspect strict industrial, cât şi artistic.

Se ştie doar că FIU este o subdiviziune didactică ce armonizează industrialul cu artisticul.

Modelele care au defilat în finalul conferinţei, delectând privirile celor prezenţi, au demonstrat tocmai această armonie incifrată în specialităţile FIU.

Studii paralele

Lansarea studiilor CISCO la UTM

Pe 20 noiembrie 2008 la UTM au fost lansate studiile CISCO – ofertă a Academiei Locale cu acelaşi nume. Este vorba de nişte cursuri extracurriculare, facultative, efectuate paralel cu studiile universitare propriu-zise, care completează cunoştinţele profesionale de bază cu cele în domeniul tehnologiilor informaţionale (TI). De ce anume în TI? Răspunsul este uşor de intuit: pentru că tehnologiile informaţionale sunt într-atât de universale, încât au pătruns în toate domeniile de activitate: proiectare, contabilitate, construcţii, mecanică, industrie, statistică etc., etc.

Diploma universitară are un cadru bine definit prin programele didactice parcurse în cei 4-5 ani de studii la facultate. Orice angajator va înţelege din „Suplimentul la diplomă" cam ce nivel de pregătire teoretică are absolventul UTM. Dar chiar şi în cazul diplomelor cu „10" pe linie nivelul de pregătire al tânărului inginer, deşi este incontestabil înalt, nu reprezintă decât un fundament, un punct de lansare în formarea sa profesională. O casă, de exemplu, nu poate fi ridicată fără a-i clădi mai întâi fundamentul, dar nici fundamentul în sine nu e de folos, dacă pe el nu sunt ridicaţi în mod „practic" pereţii. Altfel zis, angajatorul este interesat ca absolventul să se afirme cât mai curând în activitatea practică, însă din diploma universitară nu poate deduce care sunt abilităţile practice ale posesorului acesteia. Altfel zis, angajatorul are nevoie de ceva mai mult decât diploma universitară, de exemplu, de un act care ar certifica specializarea tânărului inginer într-un domeniu concret.

CISCO oferă oportunitatea unei asemenea pregătiri practice concrete – în domeniul tehnologiilor informaţionale. Dar, se ştie, sfera TI este foarte largă. CISCO fiind lider mondial în domeniul echipamentelor şi dispozitivelor de telecomunicaţii, ocupă o nişă concretă în această sferă – **reţelele informaţionale**. Este un domeniu fundamental al TI, deoarece toate problemele privind calitatea numeroaselor fluxuri informaţionale (volumul de trafic, viteza de transmisie/recepţionare, securitatea împotriva atacurilor din exterior, siguranţa secretizării acolo unde e cazul etc.) depinde de concepţia unei reţele informaţionale, de faptul cum o configurezi, cum ştii să optimizezi funcţionarea acestei reţele în ansamblul său, cum perfectezi documentaţia respectivă etc.

Un absolvent UTM, care, pe lângă diploma universitară, are şi un certificat CISCO de valabilitate internaţională, cu certitudine va avea prioritate la angajare. Conform unui sondaj realizat la nivel mondial printre foşti cursanţi ai Academiilor Cisco, aproximativ 76 % dintre ei au confirmat că au fost angajaţi în mod prioritar faţă de colegii lor de facultate, iar 82 % au menţionat că aceste cursuri i-au ajutat să avanseze mai uşor în cariera profesională.

Iată un exemplu de descriere generală a cursurilor CISCO. Primul nivel se numeşte abreviat CCNA (CISCO Certified Network Associate). Acesta este fundamentul carierei pentru: administrator de reţea, administrator de inter-reţele, administrator de sistem, specialist în securitatea informaţiei etc. Certificarea CCNA este recunoscută şi apreciată în toată lumea, fiind considerată o certificare industrială standard – „Industry standard certification".

Cursul CCNA poate fi urmat în două versiuni independente: CCNA Discovery şi CCNA Exploration. Nivelul de prezentare al noţiunilor pentru CCNA Discovery este mediu (nivel post-liceal, liceal-tehnic), iar pentru CCNA Exploration nivelul de abordare este avansat (universitar şi post-universitar). După absolvirea cursurilor CCNA, CISCO oferă şi alte trepte de aprofundare, după cum sunt CCNA Security, CCNP etc.

Vom sublinia: cursurile CISCO se fac cu plată, acestea finalizând cu un examen de certificare la fel contra plată, studentul care a susţinut examenul final din cadrul Academiei Cisco cu un punctaj de minim 80% beneficiază de o reducere de 70-80% la susţinerea examenului de certificare CCNA, în funcţie de regiunea geografică.

Examenul de certificare CISCO poate fi susţinut doar la centrele autorizate „Pearson VUE". Acum studenţii nu mai trebuie să plece la Kiev, Bucureşti sau în alte centre de peste hotare pentru a susţine examenul respectiv. Un Centru autorizat de certificare „Authorised Pearson VUE Centre Select" s-a deschis de curând şi în RM – în incinta Companiei SA „UNIFLUX-LINE", mun. Chişinău, str. S. Lazo, 40, etaj 4, tel.: +373 22 21-86-21. De altfel, aici studenţii pot susţine atât examene de nivel profesional gen GMAT, OMG etc., cât şi o serie variată de examene în domeniul tehnologiilor informaţionale.

Cursurile CISCO la UTM vor funcţiona în cadrul FCIM şi FRT, în aule echipate cu utilaj tehnic modern – routere Cisco, comutatoare (Switch), puncte de acces pentru reţele fără fir, echipament de montare şi testare, PC cu acces la Internet etc.

Cursurile sunt structurate pe 4 module. Durata unui modul este de 70 de ore academice. Cursurile CCNA sunt accesibile în limba engleză on-line pe ***http://www.cisco.com/web/learning/netacad/index.html***, studenţii având acces la curs atât de la calculatoarele Academiei CISCO, cât şi de la orice alt calculator conectat la Internet, dar instructorii cunosc şi limbile română şi rusă, aşa că toate exerciţiile practice (acestea prevalând în instruirea CISCO) vor fi explicate accesibil şi asimilate pe parcurs. Numărul de studenţi în grupă va fi de 12-14 persoane, fapt ce va spori sesizabil calitatea instruirii. Doritorii de a se înscrie la cursurile CISCO pot apela la tel. **235236.** Persoana de contact – decanul FRT **Serghei Andronic**.

În cadrul manifestării de lansare a studiilor CISCO la UTM în faţa studenţilor au luat cuvântul specialişti de vază în domeniu, între care **Andrei Andrieş**, director general al Reţelei ştiinţifico-educative RENAM, instructori şi manageri CISCO – **Nicolai Sandu,** director regional al Programului Cisco Networking Academy pentru Sud-Estul Europei, **Andrei Bârsanu,** reprezentant al Academiei Regionale CISCO, **Dinu Ţurcanu,** lector superior, magistru, FRT, reprezentând Academia Locală CISCO. Acţiunea în cauză a fost moderată de dl **Serghei Andronic**, decanul FRT, conf., dr.

Sport

şi fotbalul sporeşte prestigiul UTM

Dl **Anatol Păpuşoi**, şeful Catedrei de Educaţie Fizică, doctor în pedagogie, antrenor emerit, ne-a oferit unele detalii pe marginea contractului încheiat între **UTM** şi Asociaţia obştească **„Academia de fotbal Igor Dobrovolschi"**, aprobat de Senatul UTM în şedinţa din 23 septembrie 2008. Contractul respectiv are menirea de a ridica la UTM pe o treaptă mai înaltă acest gen al sportului atât de popular şi benefic pentru educaţia fizică şi morală a tineretului – **fotbalul.**

Se ştie că UTM a reuşit să construiască un foarte impozant Complex sportiv al tineretului – cu 2 stadioane (unul cu iarbă naturală şi altul cu iarbă artificială) din str. Studenţilor, 2/2. *(Despre inaugurarea acestui Complex, în prezenţa şefului statului, dl **Vladimir Voronin**, am relatat în nr. 9 din luna noiembrie 2007 a ziarului UTM **„Mesager Universitar")**.*

E un Complex impozant, desigur, dar exploatarea, menţinerea permanentă a acestuia în condiţii bune necesită cheltuieli solide, pe care UTM nu le poate suporta. Pe de altă parte, Asociaţia obştească „Academia de fotbal Igor Dobrovolschi" dispune de fonduri şi posibilităţi de susţinere financiar-gospodărească a unor asemenea Complexe Sportive, cum este cel de la UTM. În cazul dat, interesele s-au împletit în mod firesc şi deci Contractul respectiv pare a fi pe deplin logic şi reciproc avantajos.

Prin urmare, Complexul Sportiv al Tineretului de la UTM va fi exploatat în comun de ambii subiecţi. Aici vor practica sportul studenţii UTM, dar şi juniori din diferite şcoli, licee din capitală sau din diferite raioane ale republicii, recrutaţi de „Academia de Fotbal Igor Dobrovolschi". Aceasta din urmă va consolida şi întreţine întregul patrimoniu al Complexului şi va investi sume importante pentru finalizarea construcţiei blocului special pentru sportivi, aflat pe teritoriul aceluiaşi Complex, care trebuie să includă vestiare, duşuri, servicii sanitare etc. Investiţiile vor atinge o sumă de circa 4-5 mil. de lei. Lucrările de finisare, precum şi toate acţiunile de consolidare urmează să se încheie până în primăvara-vara anului 2009, astfel ca să se poată certifica prin licenţă de nivel internaţional întregul Complex. În continuare, pe terenurile lui vor putea evolua şi meciuri internaţionale, fapt foarte pozitiv pentru imaginea UTM.

Contractul respectiv stipulează că UTM, ca proprietar al Complexului, dirijează întreagă activitate sportivă cerută de ambele părţi contractante. Deci UTM îşi va organiza întregul proces educativ-sportiv (lecţii, antrenamente, competiţii) cu studenţii în cadrul Complexului, iar „Academia de Fotbal Igor Dobrovolschi" va organiza antrenamentele celor două echipe „Politehnica" şi „Academia UTM", care evoluează în diviziile „A" şi „Naţională" a campionatului RM, precum şi antrenamentele echipelor fotbalistice de copii, după cum prevede Regulamentul Federaţiei de Fotbal a RM.

În viitor „Academia de Fotbal Igor Dobrovolschi" va atrage copii şi tineret talentat, dar şi nemijlocit studenţi ai UTM, pentru a se încadra în echipele UTM.

O universitate nu poate exista fără activităţi sportive, iar UTM în acest sens ocupă locuri de frunte. Or, fotbalul este „regele sporturilor" şi desigur are efecte educative într-adevăr „regeşti".

Descifrând denumirea cam neobişnuită a „Academiei de Fotbal Igor Dobrovolschi", dl Anatol Papuşoi a menţionat că alături de diferite şcoli de sport, federaţii, cluburi, asociaţii sportive, în practica mondială s-a încetăţenit deja şi denumirea de academii sportive, în speţă academii de fotbal. Acestea dispun de o bază materială corespunzătoare pentru ca să organizeze studii, antrenamente, perfecţionări, conform unor programe speciale pentru tineretul cu înclinaţie spre sportul fotbalistic.

În cadrul „Academiei de Fotbal Igor Dobrovolschi", care va activa în sânul UTM, în afară de studenţii noştri, vor veni şi copii din diferite şcoli sportive de fotbal din întreaga republică. Ei vor locui în căminele noastre, vor studia paralel cu fotbalul şi în licee, iar cu trecerea timpului ar putea deveni studenţi ai UTM.

Aniversări

70

Mihai Marinciuc

S-a născut la 23 noiembrie 1938 în satul Crişcăuţi, judeţul Soroca, într-o familie de învăţători. A absolvit strălucit şcoala medie din satul Visoca (1954), apoi, cu eminenţă, Universitatea de Stat (1959), Catedra de Fizică Teoretică. După o scurtă experienţă didactică în postură de lector de fizică la Institutul Pedagogic „Alecu Russo" din Bălţi (1959-1962), urmează un stagiu şi doctorantura la Universitatea din Moscova, unde a susţinut teza de doctor în ştiinţe fizico-matematice (1967). În anii 1967-1971 a fost secretar ştiinţific de secţie, colaborator ştiinţific în sectorul de fizică statistică la AŞM.

În 1971-1981 revine la activitatea didactică, ocupând consecutiv posturile de conferenţiar, şef catedră, prorector la Institutul Pedagogic „I. Creangă". În 1981 se transferă la Politehnică – conferenţiar, iar în 1984-1994 – şef al Catedrei de Fizică.

Este un cunoscut organizator de olimpiade de fizică: republicane (1983-1995), unionale (1989). În 1995 a condus echipa elevilor din Republica Moldova la Olimpiada Internaţională din Australia, apoi şi la olimpiade, concursuri desfăşurate la Brăila, Braşov, Timişoara, Galaţi, Oradea, Iaşi, Râmnicu Vâlcea, Târgu Jiu, Piatra Neamţ.

În 1977 a iniţiat la Universitatea Tehnică a Moldovei olimpiadele tehnice republicană (fizică, matematică, chimie, informatică, desen). Timp de 7 ani a condus comisia de admitere. Are în palmaresul său peste 75 de articole ştiinţifice şi metodice, circa 20 de cărţi (culegeri de probleme, materiale de la olimpiade), manuale şcolare (în colaborare), 5 culegeri de probleme publicate în România (în colaborare cu profesori români).

În ultimul deceniu ţine prelegeri la Facultatea de Eneregetică, Universitatea Tehnică a Moldovei.

Editor – **Universitatea Tehnică a Moldovei.**
Puteţi expedia materiale la redacţie şi prin poşta electronică: ***romelina@list.ru***
Echipa redacţiei: **Leonid BUSUIOC** – *corespondent*, **Dorian SARANCIUC** – *fotograf*.
Design: **Viorica OSTAŞ-TOFAN**
Relaţii la tel.: 32-55-01 şi **48-83-57**
Înregistrare la Ministerul Justiţiei al RM cu nr. 42 din 16.02.1998
Tiparul: Editura „Universul"
Comanda: ***5041*** Tiraj: 2200